

Tökéletes kérdések, tökéletes válaszok

Előszó

Isten, lelki élet - ezek számomra meglehetősen homályos fogalmak voltak azelőtt, hogy találkoztam volna Śrīla Prabhupādával. Mindig is érdekelt a vallás, de amíg nem találkoztam a Kṛṣṇa-tudatú hívőkkel, valahogy hiányzott a megfelelő rálátásom ahhoz, hogy a lelki élet iránti érdeklődésem gyümölcsöző lehessen. Azt, hogy létezik egy Teremtő, magától értetődő dolognak tartottam - de kicsoda Isten? Ki vagyok én? Izraelita iskolába jártam, tanultam keleti filozófiát is, mégsem találtam soha kielégítő válaszokat a kérdéseimre.

A Hare Kṛṣṇa *mantrát* először 1968 őszén hallottam Greenwich Village-ben, New Yorkban.

hare kṛṣṇa hare kṛṣṇa
kṛṣṇa kṛṣṇa hare hare
hare rāma hare rāma
rāma rāma hare hare

Az ének vonzó volt, és nagyon kellemes érzést keltett bennem. A *mantra* minduntalan ott csengett a fülemben, és hamar megbántam, hogy nem fogadtam el a magazint, amit a *bhakták* kínáltak. Ahogy később megtudtam, ekkor került a szívembe az a transzcendentális magocska, amely idővel istenszeretetté sarjadhat.

Néhány hónappal később egy kis kártya került a kezembe, rajta a Hare Kṛṣṇa *mantrával* s a következő, biztató sorral: „Énekelj Isten e neveit, s az életed nagyszerű lesz!” Időnként énekeltem is őket, és azt tapasztaltam, hogy a *mantra* valóban lelki nyugalommal tölt el. Miután elvégeztem a kémia szakot a főiskolán, 1971-ben beléptem a Békehadtestbe, és Indiába utaztam kémiantárnak. Megérkezésem után megpróbáltam a Hare Kṛṣṇa mozgalom nyomára bukkanni. Vonzott az éneklés, érdekelt a filozófia, és kíváncsi voltam, vajon hiteles-e a mozgalom. Indiába utazásom előtt többször is elmentem a New York-i templomba, de úgy gondoltam, a *bhakták* látszólag szigorú élete nem nekem való. A Kṛṣṇa-tudatú hívőkkel Indiában először egy általuk rendezett kalkuttai fesztiválon találkoztam 1971 októberében. A *bhakták* elmagyarázták nekem, hogy mi a *yoga* célja, és miért fontos, hogy tudakozódjunk a lelki életéről. Kezdtém megérezni, hogy rítusaik és szertartásaik nem unalmas, szentimentális kötelességek, hanem egy értelmes, józan életmód természetes velejárói.

Mindazonáltal először nagyon bonyolultnak találtam a Kṛṣṇa-tudat filozófiáját. Nyugati neveltetésem számtalan szövevényes módon akadályozott abban, hogy megértsek olyan dolgokat, amelyek pedig világosak voltak, mint a nap. A *bhaktáknak* szerencsére sikerült meggyőzniük arról, hogy bizonyos alapvető lemondásokra szükség van, s ily módon kezdtem egy kicsit jobban megérteni a lelki életet. Most már látom, milyen távoliak és homályosak voltak a lelki dolgokról és a transzcendens létről alkotott akkori fogalmaim. Ekkortájt - 1971 novemberében - találkoztam először egy rövid beszélgetés erejéig Śrīla Prabhupādával, és nem sokkal ezután elhatároztam, hogy vegetáriánus leszek. (Vegetáriánus mivoltom nem kis büszkeséggel töltött el mindaddig, amíg később Śrīla Prabhupāda rá nem mutatott, hogy a galambok is azok...)

1972 februárjában Kalkuttában találkoztam néhány *bhaktával*, akik meghívtak egy fesztiválra Māyāpurba (egy Kalkuttától 150 kilométerre északra fekvő szent szigetre). A fesztivált az Ūr Caitanya Mahāprabhu tiszteletére rendezték, akit Kṛṣṇa

inkarnációjának tekintenek. En akkor Nepálba készültem, de a Békehadtest nem engedélyezte, hogy elhagyjam Indiát, így végül Māyāpurba mentem.

Amikor elindultam Māyāpurba, azt terveztem, hogy két napnál tovább semmiképp sem maradok, de végül egy egész hetet töltöttem ott. En voltam az egyetlen nyugati a szigeten, aki nem volt *bhakta*, és mivel együtt laktam a *bhaktákkal*, egyedülálló alkalmam nyílt arra, hogy többet is megtudjak a Kṛṣṇa-tudatról.

A fesztivál harmadik napján meghívták, hogy menjek el én is Śrīla Prabhupādához. Egy kis, félig téglából, félig bambuszból épült kunyhóban lakott, melyben mindössze két-három egyszerű bútordarab állt. Śrīla Prabhupāda helyet kínált, és megkérdezte, hogy vagyok, és vannak-e kérdéseim. A *bhakták* elmagyarázták nekem, hogy Śrīla Prabhupāda választ tud adni a kérdéseimre, mert ő egy lelki tanítómesterekből álló tanítványi láncolat képviselője. Úgy gondoltam, Śrīla Prabhupāda valóban tisztában van vele, mi folyik a világban. Végére is a tanítványai állították ezt, akiket én csodáltam és tiszteltem. Ez járt a fejemben, miközben szép sorban feltettem a kérdéseimet. Anélkül, hogy tudatában lettem volna, egy *guruhoz*, azaz egy lelki tanítómesterhez fordultam az előírt módon - úgy, hogy alázatosan kérdéseket tettem fel neki a lelki élettel kapcsolatban.

Úgy tűnt, Śrīla Prabhupāda örül a kérdéseimnek, és az elkövetkező néhány napban mindegyiket meg is válaszolta. En többnyire általános, tudományos szemszögből tettem fel őket, ő azonban mindig személyes válaszokat adott, hogy ezek segítségével valóban lelkivé tehessem az életemet. Válaszai logikusak, tudományosak, kielégítőek és lenyűgözően világosak voltak. Azelőtt, hogy Śrīla Prabhupādával és tanítványaival találkoztam volna, a lelki élet mindig valami megfoghatatlan, érthetetlen dolognak tűnt. A Śrīla Prabhupādával folytatott beszélgetések azonban realisták, érthetőek és izgalmasak voltak! Śrīla Prabhupāda türelmesen segíteni próbált nekem, hogy megértsem: Kṛṣṇa — Isten - a legfelsőbb élvező, a legjobb barát és a legfőbb tulajdonos. Nagyon sok akadályt gördítettem az elé, hogy elfogadjam azt, ami nyilvánvaló volt: ahhoz, hogy megérthessem, kicsoda Isten, komolyan kell vennem az Isten-tudatot. Śrīla Prabhupāda azonban rendületlenül, ugyanakkor kedvesen bátorított. Habár nagyon rosszul fejeztem ki magam, Śrīla Prabhupāda minden kérdésemet megértette és tökéletesen megválaszolta.

Bob Cohen
1974. augusztus 14.

ELSŐ FEJEZET

A tökéletes tudomány

1972. február 27.

Bob: Mit jelent tudósnak lenni?

Śrīla Prabhupāda: Tudós az, aki a dolgokat igazi valójukban ismeri.

Bob: Aki azt hiszi, hogy ismeri őket.

Śrīla Prabhupāda: Tessék?

Bob: Bízok benne, hogy olyanok ismeri a dolgokat, amilyenek valójában.

Śrīla Prabhupāda: Nem, neki tényleg ismernie kell őket. A tudósnak pontos ismeretekkel kell rendelkeznie, ezért is fordulunk hozzá, ha kíváncsiak vagyunk valamire. Tudós az, aki a maguk igazi valójában ismeri a dolgokat. A „Kṛṣṇa” név azt jelenti, hogy „a mindenkit vonzó”.

Bob: A mindenkit vonzó.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Ha Isten nem lenne mindenkit vonzó, nem lehetne Isten. Egy ember is attól lesz jelentős, hogy vonzó. Nem igaz?

Bob: De.

Śrīla Prabhupāda: Istennek tehát vonzónak kell lennie, mégpedig mindenkit vonzónak. Ebből következik, hogy ha Istennek van neve, ha valamilyen néven akarjuk Őt szólítani, akkor az csakis a „Kṛṣṇa” lehet.

Bob: Miért csak a „Kṛṣṇa” név?

Śrīla Prabhupāda: Mért Ő mindenkit vonz. A „Kṛṣṇa” azt jelenti, hogy „a mindenkit vonzó”.

Bob: Ó, értem már.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Istennek nincs neve, de mi a különböző tulajdonságai alapján különböző neveket adunk neki. Ha egy ember nagyon szép, akkor „szépnek” hívjuk, ha nagyon okos, akkor „bölcsek”. Tehát a nevet a tulajdonság alapján adjuk. Mivel Isten mindenkit vonz, a Kṛṣṇa név egyedül Rá illik. Ez a szó azt jelenti, hogy „a mindenkit vonzó”, Ebben minden benne van.

Bob: És mi a helyzet például azzal a névvel, hogy „mindenható”?

Śrīla Prabhupāda: Igen Ha valaki nem mindenható, hogy lehetne mindenkit vonzó?

Śyāmasundara [egy amerikai *bhakta*, Śrīla Prabhupāda titkára]: Ebben a névben minden benne van.

Śrīla Prabhupāda: Minden. Biztos, hogy nagyon szép, nagyon bölcs, nagyon hatalmas, nagyon híres

Bob: Kṛṣṇa a szélhámósokat is vonzza?

Śrīla Prabhupāda: Hát persze! A szélhámósok között is Ő volt a legnagyobb.

Bob: Tényleg?

Śrīla Prabhupāda: [nevet] Igen, mert állandóan incselkedett a *gopīkkal*.

Śyāmasundara: Incselkedett velük?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Néha, amikor Rādhārānī elment otthonról, Kṛṣṇa rátámadt. Amikor már éppen elesett, felkiáltott: „Kṛṣṇa, kérlek, ne kínozz!” Erre mindketten a földre zuhantak, s Kṛṣṇa az alkalmat kihasználva megcsókolta. [nevet] Rādhārānī persze ennek nagyon örült, a látszat mégis az volt, hogy Kṛṣṇa a legnagyobb szélhámós. Ha a szélhámosság nem lenne jelen Kṛṣṇában, hogyan létezhetne a világon? A mi felfogásunk az, hogy Isten mindennek a forrása. Ha a szélhámosság nem lenne ott Kṛṣṇában, hogyan is nyilvánulhatna meg hiszen mindennek Ő a forrása. De az Ő szélhámossága olyan szeretetreméltó, hogy azt mindenki imádja.

Bob: Mi a helyzet azokkal a gazfickókkal, akik nem annyira szeretetreméltók?

Śrīla Prabhupāda: A szélhámosság önmagában még nem szeretetreméltó, de Kṛṣṇa abszolút. Ő Isten, következésképp a szélhámossága is jó. Kṛṣṇa végtelenül jó. Isten jó.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Ezért amikor szélhámósként viselkedik, az is jó. Kṛṣṇa ilyen. A szélhámosság nem jó, de ha Kṛṣṇa gyakorolja, a szélhámossága is jóvá válik, mivel Ő abszolút jó. Ezt meg kell értenünk.

Bob: Vannak olyan emberek, akik nem tartják vonzónak Kṛṣṇát?

Śrīla Prabhupāda: Nincsenek. Biztos, hogy mindenki vonzónak fogja találni. Ki ne vonzódna Hozzá? Csak egy példát mondj: „Ez az ember vagy ez az élőlény nem vonzódik Kṛṣṇához.” Mutass nekem egy ilyen embert!

Bob: Mondjuk, ha valaki olyan dolgokat akar csinálni az életben, amikről tudja, hogy rosszak, de általuk hatalomra vagy elismerésre vagy pénzre akar szert tenni

Śrīla Prabhupāda: Igen, folytasd.

Bob: akkor esetleg nem fogja vonzónak találni Istent. Esetleg nem fogja Őt vonzónak találni, mert Isten megbünteti ezért.

Śrīla Prabhupāda: Nem, nem Isten. Az ilyen ember vonzalma abban áll, hogy hatalomra akar szert tenni. Az emberek hatalomra és gazdagságra vágyanak - nem igaz? De nincs senki, aki Kṛṣṇánál gazdagabb lenne. Tehát Kṛṣṇa az, akihez vonzódnak.

Bob: Ha valaki gazdagságra vágyik, és imádkozik Kṛṣṇához, gazdag lesz?

Śrīla Prabhupāda: Természetesen!

Bob: Így is gazdag lehet?

Śrīla Prabhupāda: Ó, hogyne. Mivel Kṛṣṇa mindenható, ha valaki Hozzá imádkozik gazdagságért, Kṛṣṇa gazdaggá fogja tenni.

Bob: Akkor is gazdaggá válhat valaki, ha bűnös életet él, de imádkozik azért, hogy gazdag lehessen?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Kṛṣṇához imádkozni nem bűn.

Bob: Ó, értem.

Śrīla Prabhupāda: [nevetve] Valahogyan imádkozik Kṛṣṇához, tehát nem mondhatjuk róla, hogy gonosz.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Kṛṣṇa azt mondja a *Bhagavad-gītāban*: *api cet su-durācāro bhajate mām ananya-bhāk*. Olvastad?

Bob: Igen. Szanszkritul nem tudom, de angolul igen.

Srila Prabhupāda: Hmm

Bob: „Ha Hozzám imádkozik, még a leggonoszabb ember is”

Srila Prabhupāda: Igen

Bob: „szentté válik.”

Srila Prabhupāda: Helyes. Mihelyt elkezd imádkozni Kṛṣṇához, már nem lehet gonosz. Ezért van az, hogy Ő mindenkit vonz. A Védák kijelentik, hogy az Abszolút Igazság, azaz az Istenség Legfelsőbb Személyisége minden gyönyör tárháza: *raso vai saḥ*. Az ember azért vágyik mások társaságára, mert abból valamilyen *rasát* merít.

Bob: Tessék?

Srila Prabhupāda: Valamilyen *rasát*. Tegyük fel, hogy van egy iszákos ember. Miért iszik? Mert ivás közben valamilyen *rasát* tapasztal. Az emberek azért vágnak a pénzre, mert a pénz birtoklásából *rasát* merítenek.

Bob: Mit jelent az, hogy *rasa*?

Srila Prabhupāda [Śyāmasundarához]: Mi is a *rasa* meghatározása?

Śyāmasundara: Zamat, íz, élvezet, gyönyör.

Bob: Ertem már.

Srila Prabhupāda: Élvezetes íz. A Védák tehát kijelentik, hogy *raso vai saḥ*. Az *íz* szó pontos szanszkrit megfelelője az, hogy *rasa*. [Śyāmasundara felesége, Mālātī lép be, kezében egy tálca étellel.] Mi ez?

Mālātī: Sült padlizsán.

Srila Prabhupāda: Ó, Mindenkit Vonzó! Mindenkit Vonzó! [Nevetés.]

Śyāmasundara: Mit jelent az, hogy Kṛṣṇa a legnagyobb tudós?

Srila Prabhupāda: Azt jelenti, hogy Ő mindent tud. A tudós olyasvalaki, aki jártas valamilyen témában. Egy tudós. De Kṛṣṇa mindent tud.

Bob: Én kémiatanár vagyok.

Srila Prabhupāda: Persze, tanítasz. De ha nincs tökéletes tudásod, hogy tudsz tanítani? Ez itt a kérdés.

Bob: Az ember akkor is taníthat, ha nem tökéletes a tudása

Srila Prabhupāda: Az nem tanítás, hanem csalás. Egyszerű csalás. Mint amikor a tudósok kijelentik, hogy „Volt egyszer egy őanyag s aztán létrejött a teremtés! Valószínűleg. Talán” Mi ez, ha nem csalás? Tanításról szó sincs. Csak egyszerű porhintésről.

Bob: Hadd idézzem fel, amit ma reggel mondott - nagyon érdekesnek találtam. A csodákról kérdeztem, s ön azt felelte, hogy csak az ostoba hisz a csodákban, mert Mondjuk van egy gyerek, s egy felnőtt felemeli ezt az asztalt. Ez egy csoda. Vagy mondjuk egy vegyész savat lúggal vegyít, aminek füst, robbanás vagy valami hasonló lesz az eredménye. Egy tudatlan ember számára ez is csodának tűnik. De mindennek megvan a maga folyamata, s amikor az ember valamit csodának vél, az csak azért van, mert nincs tisztában a folyamattal. Tehát csak egy ostoba hisz a csodákban, és Javítson ki, ha valamit rosszul mondok

Srila Prabhupāda: Igen, folytasd.

Bob: ön azt mondta, hogy amikor Jézus eljött, az emberek meglehetősen tudatlanok voltak, s ezért csodákra volt szükségük. Nem voltam benne biztos, hogy jól értettem-e.

Srila Prabhupāda: Igen, ezt mondtam. A csodák a tudatlanoknak valók.

Bob: Ezt csak azért kérdezem, mert Indiában olyan sok csodatevőről lehet hallani.

Srila Prabhupāda: A legnagyobb csodákat Kṛṣṇa műveli.

Bob: Ez igaz.

Srila Prabhupāda: Ezt Kuntī is megerősíti

Bob: Vannak olyan dolgok, amiket tökéletes tudás nélkül is taníthatok? Például taníthatnák

Srila Prabhupāda: Csak azt taníthatod, amit tudsz.

Bob: Igen, és nem szabad azt képzelnem, hogy olyan dolgokat is taníthatok, amiket nem tudok.

Srila Prabhupāda: Úgy van, az már csalás lenne.

Śyāmasundara: Vagyis hiányos tudással az ember nem taníthatja az igazságot.

Srila Prabhupāda: Nem. Erre senki sem képes. Az ember érzékszervei tökéletlenek - hogy is tudna hát a tökéletes tudásra oktatni? Tegyük fel, hogy te korongnak látod a Napot. Nem tudsz közel menni hozzá, nincsenek meg az ehhez szükséges eszközeid. Ha erre azt mondod, hogy a Napot távcsővel vagy akármivel is meg lehet nézni, arra az a válasz, hogy azt is ember készítette, az ember pedig nem tökéletes. Hogy lehetne akkor

az általa készített szerkezet tökéletes? Ebből következik, hogy a Nappal kapcsolatos tudásod sem tökéletes. Tehát ne taníts a Napról, ha nincs róla tökéletes tudásod, mert az csalás.

Bob: De azt lehet tanítani, hogy feltételezéseink szerint a Nap 93 millió mérföldnyire van tőlünk?

Śrīla Prabhupāda: Amint kiejted a szádon azt, hogy „feltételezéseink szerint”, az már nem tudományos.

Bob: Akkor azt hiszem, a természettudományok közül majdnem mindegyik tudománytalan.

Śrīla Prabhupāda: Hát éppen ez az!

Bob: Végül is az összes tudomány különféle feltételezéseken alapul.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Tökéletlenül tanítanak. Mostanában például a Holdról is mondanak mindenfélét. Azt hiszed, tökéletes a tudásuk?

Bob: Nem.

Śrīla Prabhupāda: Hát akkor meg?

Syāmasundara: Mi a tanár kötelessége a társadalomban? Mondjuk egy kémiantanárnak. Mit kell tennie az órán?

Śrīla Prabhupāda: Az órán? Egész egyszerűen Kṛṣṇáról kell tanítania.

Bob: Nem arról kellene tanítania, hogy

Śrīla Prabhupāda: Nem. Ez mindent magában foglal. Arra kell törekednie, hogy minél jobban megismerje Kṛṣṇát.

Bob: Taníthatja-e egy tudós mondjuk a savak és lúgok vegyítésének tudományát úgy, hogy annak Kṛṣṇa legyen a tárgya?

Śrīla Prabhupāda: Hogyan?

Bob: Ha a természettudományokat tanulmányozva az ember azt látja, hogy a természetben bizonyos általános tendenciák uralkodnak, s ezek az általános tendenciák mind-mind egy magasabb rendű rendező elv irányába mutatnak

Śrīla Prabhupāda: Éppen ezt magyaráztam a minap. Megkérdeztem egy vegyésztől, hogy a kémiai képletek szerint a hidrogén és az oxigén egyesüléséből vajon víz lesz-e. Mert ez így van, nem igaz?

Bob: De igen.

Śrīla Prabhupāda: Na már most, az Atlanti-óceán és a Csendes-óceán hatalmas víztömeget foglal magában. Mekkora mennyiségű kémiai elem kellett ehhez?

Bob: Hogy mekkora?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Hány tonna?

Bob: Rengeteg!

Śrīla Prabhupāda: És ki teremtette mindezt elő?

Bob: Isten.

Śrīla Prabhupāda: Valakinek csak elő kellett teremtenie.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Látod, ez a tudomány. Ezt már taníthatod.

Bob: Nem időpazarlás-e, ha az ember olyasmiket tanít, hogy a sav és a lúg semlegesítik egymást?

Śrīla Prabhupāda: Erre is ugyanaz érvényes. Nagyon sokféle látványos reakció van. De ki indítja el őket? Ki teremti elő a savat és a lúgot? [Hosszú szünet.]

Bob: Ezek is ugyanabból a forrásból származnak, mint a víz.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Hidrogén és oxigén nélkül lehetetlenség vizet előállítani. Itt van tehát ez a hatalmas nem csak az Atlanti- és a Csendes-óceán. Sok millió bolygó létezik, rajtuk megannyi Atlanti- és Csendes-óceán. Ki volt az, aki ezt a sok vizet létrehozta a hidrogénnel és az oxigénnel? Honnan származik? Ez itt a kérdés. Valakinek gondoskodnia kellett az alapanyagokról, különben hogyan jöhetett volna létre mindez?

Bob: De vajon azt meg kell-e tanítani, hogy hogyan lehet hidrogénből és oxigénből vizet létrehozni? Azt, hogy milyen eljárással lehet a kettőt elégetni - ezt is meg kell tanítani? Vagyis azt, hogy hidrogént és oxigént együtt elégetünk

Śrīla Prabhupāda: Ez másodlagos. Ez nem túl bonyolult. Például Mālatī ma *purit* [indiai kenyérféleség] süttött. Fogta a lisztet és a *ghī* [tisztított vaj], és készített belőlük *purit*. De ha nem lett volna *ghī* és liszt, hogy tudott volna *purit* csinálni? A *Bhagavad-gītāban* szerepel egy kijelentés: „A víz, a föld, a levegő, a tűz - ezek mind az Én energiáim.” Mi a tested? Ez a külső test nem más, mint a te energiád. Érted? A testedet a te energiád alkotja. Például ha eszem

Bob: Igen

Srila Prabhupāda: termelek bizonyos mennyiségű energiát, s ezáltal a testem fenn tud maradni.

Bob: O, értem.

Srila Prabhupāda: Vagyis a tested a te energiádból épül fel.

Bob: De amikor eszünk, az ételben benne van a nap energiája is.

Srila Prabhupāda: Akkor mondok egy példát. Amikor megemésztetem az ételt, energiát termelek, és ez működteti a testem. Ha az energiaellátás nem megfelelő, a test legyengül vagy megbetegszik. A te testedet a te energiád építi fel, a hatalmas kozmikus testet - az univerzumot - pedig Kṛṣṇa energiája. Ezt nem tagadhatod. Ahogy a te testedet a te energiád alkotja, ugyanígy az univerzum testét is valakinek az energiája alkotja. Ez a valaki Kṛṣṇa. [Hosszú szünet.]

Bob: Ezen még gondolkodnom kell, hogy megértem.

Srila Prabhupāda: Mit kell itt megérteni? Ez tény! [Nevet.] A hajad mindennap nő valamennyit. Miért? Mert rendelkezel energiával.

Bob: S ezt abból nyerem, amit megeszek.

Srila Prabhupāda: Mindegy, hogy honnan nyered, a lényeg, hogy valahogyan hozzájutottál ehhez az energiához, s ennek köszönhető, hogy nő a hajad. Ahogy a te testedet a te energiád hozta létre, ugyanígy a hatalmas kozmikus megnyilvánulás Isten energiájából kellett hogy létrejöjjön. Ez tény! Nem a te energiádból.

Bob: O, értem már.

Egy bhakta: Mint ahogy az univerzum bolygói nem a Nap energiájából állnak? Nem a Nap energiájának a termékei?

Srila Prabhupāda: De igen, de ki hozta létre a Napot? Ez is Kṛṣṇa energiája. Hóból áll, Kṛṣṇa pedig kijelenti: „*Bhūmir āpo 'nalo vāyuḥ* - a hó az Én energiám.” A Nap Kṛṣṇa hőenergiáját képviseli. Nem a te energiádat. Nem állíthatod, hogy te csináltad a Napot. Valakinek azonban létre kellett hoznia, s Kṛṣṇa kijelenti, hogy O volt az, aki létrehozta, mi pedig hiszünk a szavaiban. Ezért vagyunk „Krisnások”.

Bob: Krisnások?

Srila Prabhupāda: Igen. A mi tudásunk tökéletes. Ha azt mondom, hogy a hó Kṛṣṇa energiája, ezt nem tudod megcáfolni, mivel nem a te energiád. A te testedben is van bizonyos mennyiségű hó. Ugyanígy a többi hó is valakinek az energiája. S ki ez a valaki? Kṛṣṇa. Kṛṣṇa kijelenti: „Igen, ez az én energiám.” Az én tudásom tehát tökéletes. Mivel a legnagyobb tudós álláspontját fogadom el, a legnagyobb tudós vagyok. Lehet, hogy egyébként egy ostoba vagyok, de mivel a legkiválóbb tudóstól származik a tudásom, a legkiválóbb tudós vagyok. Nem igaz?

Bob: Tessék?

Srila Prabhupāda: Nem jelent gondot, hogy a legnagyobb tudóssá váljak, mivel a tudásom a legnagyobb tudóstól, Kṛṣṇától származik. [Hosszú szünet.] „Ez a föld, a víz, a tűz, a levegő, az éter, az elme, az intelligencia, az ego - ezek alkotják az Én nyolcféle különálló energiámat.”

Bob: Különálló energiák?

Srila Prabhupāda: Igen. Mint ahogy ez a tej is. Mert mi ez a tej? A tehén különálló energiája. [Śyāmasundara és Bob először meglepődnek, aztán elnevetik magukat.] Nem így van? A tej a tehén különálló energiájának a megnyilvánulása.

Śyāmasundara: Egyfajta melléktermék?

Srila Prabhupāda: Igen.

Bob: Mit jelent az, hogy ez az energia különáll Kṛṣṇától?

Srila Prabhupāda: A „különálló” azt jelenti, hogy a tehén testéből jött létre, de nem egyenlő a tehénnel. Ezt jelenti a különállás.

Bob: Ez a Föld tehát, és minden más is, Kṛṣṇából jött létre, de nem Maga Kṛṣṇa?

Srila Prabhupāda: Nem Maga Kṛṣṇa. Vagy úgy is mondhatjuk, egyidejűleg Kṛṣṇa is, meg nem is. Ez a mi filozófiánk. Egység és különbözőség. Nem állíthatod, hogy ezek a dolgok különböznek Kṛṣṇától, mert Nélküle nem létezhetnének. Ugyanakkor azt sem mondhatod, hogy „Akkor inkább a vizet imádom. Minek imádnám Kṛṣṇát?” A panteisták azt állítják, hogy mivel minden Isten, mindegy, mit teszünk, hiszen az úgymint Isten-imádat. Ezt hívják *māyāvāda* filozófiának: mivel minden Istenből áll, ezért minden Isten. A mi filozófiánk ezzel szemben az, hogy minden Isten, ugyanakkor mégsem az.

Bob: Akkor mi az, ami ezen a földön Isten? Van egyáltalán valami, ami ezen a földön Isten?

Srila Prabhupāda: Igen. Hiszen minden Isten energiájából áll. Ez azonban nem azt jelenti, hogy ha az ember egy tetszőleges dolgot imád, akkor Istent imádja.

Bob: Akkor mi az a földön, ami nem *māyā* [illúzió]? A

Śrīla Prabhupāda: *Māyā* azt jelenti, hogy „energia”.

Bob: Energia?

Śrīla Prabhupāda: Igen. A *māyā* szó másik jelentése pedig az, hogy „illúzió”. Az ostoba emberek az energiát az energia forrásának vélik. Ez *māyā*. Vegyük például a napfényt. A napfény behatol a szobába. A napfény a Nap energiája, de ettől még nem mondhatod, hogy a Nap hatolt be a szobádba. Ha valóban ez történne, akkor a szoba, veled együtt, abban a pillanatban megsemmisülne. Annyi idő sem lenne, hogy felfogd, mi is történt. Nem igaz?

Bob: De.

Śrīla Prabhupāda: De azt sem mondhatod, hogy a napfény nem a Nap. Ugyanakkor mégsem az. A Nap is, meg nem is. Mindkettő igaz. Ez a mi filozófiánk. *Acintya-bhedābheda*: felfoghatatlan. Anyagi érzékekkel nem lehet felfogni, hogy valami lehet egyidőben pozitív is meg negatív is. Ezt nem lehet elképzelni. Ilyen a felfoghatatlan energia is. S mivel minden energia Kṛṣṇaé, Kṛṣṇa bármilyen energiából megjelenhet. Ha tehát Kṛṣṇának egy agyagból, kőből vagy valamilyen más anyagból készült formáját imádjuk, az Kṛṣṇa. Nem mondhatjuk, hogy nem Kṛṣṇa. Amikor Kṛṣṇának ezt a fémből öntött formáját [a templomi *mūrti*] imádjuk, az Kṛṣṇa. Ez tény, hiszen a fém Kṛṣṇa egyik energiája, s ezért nem különbözik Tőle. Kṛṣṇa olyan képességekkel rendelkezik, hogy teljes Lényével meg tud jelenni az energiában. A *mūrti*-imádat tehát nem valamiféle pogányság, hanem valóban Isten imádása - feltéve, ha tudjuk, mi ennek a módja.

Bob: Ha valaki tudja a módját, akkor a *mūrti* Kṛṣṇává válik?

Śrīla Prabhupāda: Nem *válik* Kṛṣṇává, mert már eleve Kṛṣṇa.

Bob: A *mūrti* tehát Kṛṣṇa, de csak akkor, ha tudjuk, hogyan kell ezt csinálni?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Ahogyan ez a villanydrót is áramot jelent. Aki érti a módját, áramhoz juthat belőle.

Śyāmasundara: Különben csak drót.

Śrīla Prabhupāda: Pontosan.

Bob: Ha tehát készíték egy szobrot Kṛṣṇáról, akkor az addig nem Kṛṣṇa, amíg

Śrīla Prabhupāda: De igen, Kṛṣṇa, csak éppen ismerned kell azt a folyamatot, melynek révén megértheted, hogy az Kṛṣṇa. Mert az Kṛṣṇa.

Bob: Nem csupán agyag és sár.

Śrīla Prabhupāda: Nem. Az agyagnak Kṛṣṇa nélkül nincs önálló léte. Kṛṣṇa azt mondja, hogy az az Ő energiája. Az energiát és az energia forrását nem lehet különválasztani egymástól. Lehetetlen. A hőt sem lehet különválasztani a tűztől, pedig a tűz különbözik a hőtől, s a hó is különbözik a tűztől. A hőt fel lehet használni anélkül, hogy az ember hozzáérne a tűzhöz. A tűz, annak ellenére, hogy hőt áraszt magából, megőrzi eredeti azonosságát. Ugyanígy, habár különböző energiái révén Kṛṣṇa teremt mindent, továbbra is Kṛṣṇa marad. A *māyāvādi* filozófusok azt hiszik, hogy ha Kṛṣṇa minden, akkor Kṛṣṇa önálló léte szükségszerűen elvész. Ez materialista gondolkodás. Ha például kortyonként megiszom ezt a tejet, a végén nem marad belőle semmi -az egész eltűnik a gyomromban. Kṛṣṇa azonban nem ilyen. Ő mindenható. Mi folyamatosan használjuk az Ő energiáját, de Ő továbbra is ugyanúgy jelen van. Ez olyan, mint amikor egy férfi korlátlanul sok gyermeket nemz, mégis ugyanolyan marad. Ez egy meglehetősen durva példa, de a lényeg, hogy attól nem fog megsemmisülni, hogy száz gyermeket nemzett. Ugyanígy Isten -Kṛṣṇa-, annak ellenére, hogy végtelen sok gyermeke van, zavartalanul létezik tovább.

*pūrṇasya pūrṇam ādāya
pūrṇam evāvaśiṣyate*

„Mivel Ő a teljes egész, annak ellenére, hogy megannyi teljes egység árad ki Belőle, maradéktalanul megőrzi teljességét.” Ez a Kṛṣṇa-tudat. Kṛṣṇa sohasem szűnik meg létezni. Kṛṣṇa nagyon hatalmas -ezért is vonz mindenkit. Ez Kṛṣṇa energiájának egyik megnyilvánulása, de Ő végtelen sok energiával rendelkezik. Ha tanulmányozzuk Kṛṣṇa energiáját, az csak az érem egyik oldala, az egésznek csak egy része. Ha tehát folytatod a Kṛṣṇáról szóló tanulmányaidat, akkor ez maga a Kṛṣṇa-tudat. Ez nem valami humbug - „talán”, „esetleg mégsem”. Egyáltalán nem! Ez létezik, ez valóság!

Śyāmasundara: És a tanulmányozásnak soha nincs vége.

Śrīla Prabhupāda: Hát persze hogy nincs! Hiszen Kṛṣṇa energiája határtalan.

MÁSODIK FEJEZET

Az anyagi ragaszkodás

1972. február 28.

Bob: Nemrégiben megkérdeztem a *bhaktákat*, hogy a kapcsolataikban hogyan viszonyulnak a nemi élethez, és meg is értettem, miként vélekednek erről, de nem tudom elképzelni, hogy én is ugyanígy éljek. Tudja, a nyár végén megnősülök.

Śrīla Prabhupāda: Hmm?

Bob: Idén nyár végén megnősülök, augusztusban vagy szeptemberben, ha majd visszamegyek Amerikába. A *bhakták* azt mondják, hogy a házások csak gyermeknemzés céljából élnek nemi életet, de én egyáltalán nem tudom magam elképzelni ebben a helyzetben, és... az anyagi világban milyen nemi élet engedélyezett az embernek?

Śrīla Prabhupāda: A védikus elv úgy szól, hogy az embernek mindenfajta nemi életet kerülnie kell. A Védák minden tanításának az a célja, hogy az ember kiszabaduljon az anyag fogságából. Sokféleképpen lehet ragaszkodni az anyagi élvezet megannyi formájához, amelyek közül a nemi élet a legnagyobb élvezet. A *Bhāgavatam* kijelenti, hogy ez az anyagi világ *Puṁsaḥ striyā mithunī-bhāvam etam*: a férfi ragaszkodik a nőhöz, a nő ragaszkodik a férfihoz. És nemcsak az emberi társadalomban, hanem az állatvilágban is. Az anyagi létnek ez a ragaszkodás az alapelve. Vagyis a nő a férfi társaságára vágyik, azt keresi, a férfi meg a nőre. Minden regény, szindarab, film, sőt, az egyszerű reklámok is erről a férfi és nő közötti ragaszkodásról szólnak. Még a ruházati boltok kirakatában is nőket meg férfiakat lehet látni.

*pravṛttir eṣā bhūtānām
nivṛttis tu mahāphalām*

Ez a ragaszkodás tehát már eleve ott van.

Bob: A férfi és a nő közötti ragaszkodás?

Śrīla Prabhupāda: A férfi és a nő közötti. Ha pedig ki akarunk szabadulni ebből az anyagi világból, akkor ezt a ragaszkodást nullára kell csökkentenünk. Különböző újabb ragaszkodás lesz a vége: az embernek újra meg kell születnie, akár emberként, akár félistenként, akár állatként — kígyóként, madárként, vadállatként. Újra meg kell születnie. Nekünk tehát nem az a dolgunk, hogy fokozzuk ezt a ragaszkodást, még akkor sem, ha ez az általános tendencia. *Grha, kṣetra, suta* [ház, föld, gyerekek]. De ha valaki le tudja ezt csökkenteni, majd végleg megszüntetni, akkor az a legjobb. A mi védikus rendszerünkben éppen ezért a fiúkat először *brahmacārīnak* nevelik, ami azt jelenti, hogy nincs nemi élet. A védikus elv az, hogy a ragaszkodást csökkenteni, nem pedig növelni kell. Ezt az egész rendszert *varṇāśrama-dharmának* nevezik. Az indiai rendszer a *varṇákra* és az *āśramákra*, azaz a négy társadalmi és a négy lelki rendre épül. *Brahmacarya* [nőtlen tanuló élet], *gṛhastha* [családos élet], *vānaprastha* [visszavonult élet] és *sannyāsa* [lemondott élet] — ezek a lelki rendek. A társadalmi rendek pedig a következők: *brāhmaṇák* [értelmiségiek], *kṣatriyák* [vezetők], *vaiśyák* [kereskedők és földművesek], valamint *sūdrák* [egyszerű munkások]. Ebben a rendszerben tehát a szabályozó elvek olyan jók, hogy még ha valaki hajlamos is az anyagi élet élvezetére, akkor is olyan szépen fog fejlődni és formálódni, hogy végül eléri a felszabadulást, és hazatér, vissza Istenhez. Ez tehát a folyamat. Nemi életre pedig nincs szükség, de mivel ragaszkodunk hozzá, van néhány szabály, amelyek betartása mellett lehet gyakorolni. [Valahol a háttérben éneklés hangzik fel, egzotikus mṛdaṅgaszó, nevetés és kagylókürtök bűgása közepette.]

Śrīla Prabhupāda: A *Śrīmad-Bhāgavatam* [5.5.8] ezzel kapcsolatban ezt írja:

puṁsaḥ striyā mithunī-bhāvam etam

*tayor mitho hr̥daya-granthim āhuh
ato gr̥ha-kṣetra-sutāpta-vittair
janasya moho 'yam ahaṁ mameti*

Ez a nemi élet -a férfi vagy a nő iránti ragaszkodás -az anyagi élet alapelve. Amikor pedig egyesülnek, amikor a férfi és a nő egyesül, ez a ragaszkodás fokozódik, s ez a fokozott ragaszkodás arra fogja ösztönözni az embert, hogy *gr̥hāt* (házat), *kṣetrāt* (földet), *sutāt* (gyerekeket), *āptāt* (barátságot, társaságot) és *vittāt* halmozzon föl. A *vitta* pénzt jelent. Ily módon *-gr̥ha-kṣetra-sutāpta-vittaiḥ* -egyre bonyolultabb lesz az élete. *Janasya moho 'yam*: ezt nevezik illúziónak. És ennek az illúziónak a hatására azt gondolja: *ahaṁ mameti*: „Én ez a test vagyok, s minden, ami ezzel a testtel kapcsolatban áll, az enyém.”

Bob: Megismételné, kérem?

Srila Prabhupāda: Ez a ragaszkodás fokozódik. Az anyagi ragaszkodáshoz hozzátartozik, hogy az ember azt gondolja: „Én ez a test vagyok, és mivel ez a test egy bizonyos helyen van, ez a hazám.” Mert ez így megy: „Amerikai vagyok, indiai vagyok, német vagyok, ez vagyok, az vagyok—ez a test vagyok, ez a hazám, és mindent fel fogok áldozni a hazámért és a társadalomért.” Az illúzió pedig fokozódik, és ennek hatására, amikor meghal, kap egy másik testet. Ez lehet magasabb rendű vagy alacsonyabb rendű test, a *karmájától* függően. Ha magasabb rendű testet kap, az ugyanúgy problémát fog jelenteni, még akkor is, ha az illető a mennyei bolygókra kerül. Ha pedig mondjuk kutya vagy macska lesz belőle, az élete elveszett. Vagy fa -erre is minden esélye megvan. Ezt a tudományt, vagyis azt, hogy a lélek miként vándorol egyik testből a másikba, és hogyan lesz a különféle testek rabja, nem ismerik a világban. Ez a tudomány ismeretlen. Ezért amikor Arjuna azt mondta: „Ha megölöm a fivéremet, ha megölöm a nagyapámat a másik oldalon”, csupán a test-központú életfelfogását tartotta szem előtt. De amikor nem tudta megoldani a problémáit, meghódolt Kṛṣṇa előtt, és lelki tanítómesterének fogadta el. Kṛṣṇa pedig, amikor a lelki tanítómestere lett, először megszidta Arjunát:

*aśocyān anvaśocas tvam
prajñā-vādāṁś ca bhāṣase
gatāsūn agatāsūṁś ca
nānuśocanti paṇḍitāḥ*

„Beszéded tanult emberre vall, mégis egy világraszóló ostoba vagy, mert az élet testtudatos felfogásáról beszélsz.” [Bg. 2.11] A nemi élet tehát fokozza a testtudatot, ezért az egész folyamatnak az a célja, hogy ezt a nullára csökkentsük.

Bob: Egyik életszakasról a másikra?

Srila Prabhupāda: Igen. Le kell csökkenteni. A fiúk tanulónak kijáró nevelésben részesülnek huszonötéves korukig, a nemi élet korlátozása mellett. *Brahmacārī*. Vannak köztük olyanok, akik *naiṣṭhika-brahmacārīk* [életük végéig nőtlenek] maradnak. Mivel megfelelő képzésben részesülnek, és teljes jártasságra tesznek szert a lelki tudomány terén, nem akarnak megházasodni. De amaz is korlátozást jelent, hiszen ha nem házasság, az embernek nem szabad nemi életet élnie. Az emberi társadalomban ezért van házasság, míg az állatvilágban nincs. Az emberek azonban az emberi társadalom szintjéről fokozatosan az állati társadalom szintjére süllyednek. Elfelejtik a házasságot.

A *śāstrák* ezt is előre megjósolták: *dāmpatyē 'bhirucir hetuh*: a Kali-yugában [a mai, ellenségeskedés jellemezte korban] végül megszűnik a házasság; a fiú és a lány egyszerűen megegyeznek, hogy együtt akarnak élni, és a kapcsolat alapja a nemi képesség lesz. Ha pedig a férfi vagy a nő szexuális szempontból nem lesz kielégítő, akkor elválnak. Ehhez a filozófiához nagyon sok nyugati gondolkodó -köztük Freud -írt könyveket. A védikus kultúra szerint azonban minket a nemi élet csak a gyermeknemzés miatt érdekel, semmi másért. Nem azért, hogy tanulmányozzuk a nemi élet pszichológiáját. Ennek már úgymint megvan a maga természetes pszichológiája. Ha az ember nem olvas semmilyen pszichológiát, akkor is megvan benne a nemi életre való hajlam. Erre senkit nem kell az iskolában vagy az egyetemen megtanítani, mert már eleve mindenki tudja, hogyan kell csinálni. [Nevet.] Ez az általános tendencia. Az oktatásnak pedig azt a célt kellene szolgálnia, hogy ezt megállítsa. Ez az igazi oktatás.

[Hosszú szünet. Időnként biciklikürtök, játszó gyerekek és egymást hívó emberek hangjait lehet hallani.]

Bob: Ez ma Amerikában meglehetősen radikális felfogásnak számít.

Śrīla Prabhupāda: Nos, Amerikában nagyon sok dolog van, amit meg kellene reformálni, s ez a Kṛṣṇa-tudatos mozgalom éppen ezt fogja meghozni. Elmentem az országokba, és azt láttam, hogy a fiúk és a lányok barátként élnek együtt, ezért azt mondtam a tanítványaimnak: „Nem élhettek együtt úgy, mint a barátok. Össze kell házasodnotok.”

Bob: Sok ember azt tapasztalja, hogy még a házasság sem szent, és ezért nincs kedve megházasodni. Mert az emberek összeházasodnak, és ha valami probléma adódik, elválnak, így nagyon könnyen

Śrīla Prabhupāda: Igen, ez is igaz.

Bob: néhányan úgy vélik, hogy nincs értelme összeházasodni.

Śrīla Prabhupāda: Igen, mert ők azt hiszik, hogy a házasság célja a prostitúció legalizálása. Így gondolkoznak, de a házasság nem erre való. Még az a keresztény lap is

Mi is a címe? Őr

Śyāmasundara: Őrtorony?

Śrīla Prabhupāda: Őrtorony. Elítélte azt a papot, aki engedélyezte két férfi házasságkötését. Homoszexualitás. Ilyen dolgok történnek. Az egészet pusztán prostitúciónak fogják föl, ennyi az egész. Ezért gondolkoznak úgy az emberek, hogy „Minek tartsak fenn egy állandó prostituáltat ilyen nagy költségen? Ebből inkább nem kérek.”

Śyāmasundara: Ezzel kapcsolatban említetted egyszer a tehen és a piac példáját.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Minek tartson az ember tehenet, ha a piacon is lehet tejet kapni? [Mindenki elneveti magát.] Ez egy nagyon visszataszító helyzet a nyugati országokban, aminek magam is tanúja voltam. És ez itt, Indiában is fokozatosan tért hódít. Ezért indítottuk el a Kṛṣṇa-tudat mozgalomát, hogy megtanítsuk az embereket a lelki élet legfontosabb alapelveire. Ez nem egy szektás vallási mozgalom, hanem egy kulturális mozgalom, amely mindenki javát szolgálja.

HARMADIK FEJEZET

Az élet valódi célja

1972. február 28. (folytatás)

Śrīla Prabhupāda: Ennek a mozgalomnak az a célja, hogy lehetővé tegye az embereknek, hogy elérjék az élet valódi célját.

Bob: A valódi célt?

Śrīla Prabhupāda: Az élet valódi célját.

Bob: Az élet valódi célja az, hogy megismerjük Istent?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Az, hogy hazatérjünk, vissza Istenhez. Ez az élet valódi célja. A tenger vizéből felhő lesz, a felhő eső formájában lehull, s a valódi cél az, hogy az eső a folyókba kerülve visszajusson az óceánba. Mi Istentől jöttünk, most pedig itt vagyunk ebben a kellemetlen anyagi létben. A célunk tehát az kell hogy legyen, hogy kiszabaduljunk ebből a kellemetlen helyzetből, és hazatérjünk, vissza Istenhez. Ez az élet igazi célja.

*mām upetya punar janma
duḥkhālayam aśāsvatam
nāpnuvanti mahātmānaḥ
samsiddhim paramām gatāḥ*

[„Miután elértek engem, a nagy lelkek, az odaadó *yogik* soha többé nem térnek vissza ebbe az átmeneti, szenvedésekkel teli világba, mert már elérték a legfőbb

tökéletességet.” (Bg. 8.15)] A *Bhagavad-gītā* ezt a magyarázatot adja. Ha bárki eljut Hozzám *-mām upetya* ,-többé nem jön vissza. Hová? Erre a helyre: *duḥkhālayam aśāsvatam*. Ez a hely a nyomorúság lakhelye. Ezzel minden ember tisztában van, de úgynevezett vezetőik bolonddá teszik őket. Az anyagi élet nyomorúságos élet. Kṛṣṇa, Isten azt mondja, hogy ez a hely *duḥkhālayam*: nyomorúságos. Emellett *aśāsvatam*, azaz átmeneti is. Kompromisszumot pedig nem lehet kötni, mondván, hogy „Rendben, legyen nyomorúságos. Akkor is itt maradok, amerikaiként vagy indiaiként.” Nem, ezt sem teheted. Nem maradhatsz amerikai. Lehet, hogy azt gondolod, hogy mivel Amerikában születtél meg, nagyon boldog vagy, de nem sokáig maradhatsz amerikai. Ki leszel rúgva arról a helyről, azt pedig nem tudhatod, hogy a következő életedben mi leszel! Ezért mondják, hogy *duḥkhālayam aśāsvatam* -nyomorúságos és átmeneti. Ez a mi filozófiánk.

Bob: De ha az embernek van némi tudása Istenről, akkor az élet nem annyira nyomorúságos, ugye?

Śrīla Prabhupāda: De igen! Némi tudás nem elég. Tökéletes tudásra van szükség.

*janma karma ca me divyam
evam yo veti tattvataḥ*

A *tattvataḥ* azt jelenti, hogy „tökéletesen”. A tökéletes tudást a *Bhagavad-gītā*ból lehet elsajátítani, ezért mi az emberi társadalomban mindenkinek lehetőséget adunk arra, hogy tanulmányozhassa a *Bhagavad-gītā*t, úgy, ahogy van, és ezáltal tökéletessé tegye az életét. Ebben áll a Kṛṣṇa-tudat mozgalma. Mit mond a te tudományod a lélek-vándorlásról?

Bob: Azt hiszem hogy a tudomány sem megcáfolni, sem megerősíteni nem tudja. A tudomány nem ismer ilyesmit.

Śrīla Prabhupāda: Ezért mondom én, hogy a tudomány tökéletlen.

Bob: A tudomány azért kijelent bizonyos dolgokat. Kijelenti például, hogy energia sohasem vész el, csak átalakul.

Śrīla Prabhupāda: Ez rendben is van. De hogyan működik az energia a jövőben? Ezt a tudomány nem tudja. Hogyan alakul át? Miként működik a különböző műveletek során más és másképpen? Ott van például az elektromos energia. Alkalmazástól függően működtetheti a fűtőtestet, de a hűtőszekrényt is. Ezek éppen ellentétei egymásnak, míg az elektromos energia ugyanaz. Vagy kérdezhethetném azt is, hogy ezt az energiát -az élő energiát -mi és hogyan irányítja? Merre halad? Milyen eredményt hoz a következő életben? Ezt nem tudják. A *Bhagavad-gītā*ban azonban mindez nagyon egyszerűen le van írva.

vāsāmsi jīrṇāni yathā vihāya

A testedet ruha fedi, egy ing. Amikor az ing hasznavehetetlenné válik, lecseréled. Ugyanígy ez a test is olyan, mint egy ing vagy egy kabát. Amikor már nem működőképes, egy másikra kell cserélnünk.

Bob: Ki az a „mi”, aki a testet cseréli? Mi az, ami állandó?

Śrīla Prabhupāda: A lélek.

Bob: Életről életre?

Śrīla Prabhupāda: Igen, a lélek, az én. Ki az a „te”, aki beszélsz? Te! Ki az az „én”, aki beszélek? Az *ātmā*, a lélek.

Bob: Az én lelkem különbözik az önétől?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Te is egy különálló, egyéni lélek vagy, és én is egy különálló, egyéni lélek vagyok.

Bob: Ön kivonta magát a karmikus befolyások alól. Ha én is kivonnám magam alóluk, akkor a lelkünk ugyanolyan lenne, vagy különböző?

Śrīla Prabhupāda: Minőségét tekintve a lélek mindenkiben ugyanolyan. Neked jelen pillanatban van egy bizonyos életfelfogásod, és a honfitársaidnak [a Kṛṣṇa-tudatú *bhaktáknak*] is megvolt a maguké, de a képzésüknek köszönhetően egy másik életfelfogást alakítottak ki magukban. A képzésnek végső soron arra kell irányulnia, hogy hogyan váljunk Kṛṣṇa-tudatosak. Ez a tökéletesség.

Bob: Ha két ember Kṛṣṇa-tudatos, ugyanolyan a lelkük?

Śrīla Prabhupāda: A lélek mindig ugyanolyan.

Bob: Minden emberben? Minden emberben ugyanolyan?

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Bob: [*Rámutat két bhaktára.*] Ha ők ketten Kṛṣṇa-tudatosak, ugyanolyan a lelkük?

Śrīla Prabhupāda: A lélek ugyanolyan, de mindig egyéni, még akkor is, ha valaki nem Kṛṣṇa-tudatos. Például te ember vagy, és én is az vagyok. Még ha én nem is vagyok keresztény, te pedig nem vagy hindu, akkor is mindketten emberek vagyunk. Ugyanígy lehet, hogy a lélek nem Kṛṣṇa-tudatos, vagy az is lehet, hogy az -nem számít. A lélek akkor is lélek.

Bob: Lenne szíves ezt kifejteni bővebben is?

Śrīla Prabhupāda: A lélek -tisztá állapotában minden lélek egyenlő. Még az állatoké is.

Ezért mondja azt a *Bhagavad-gītā*, hogy *paṇḍitāḥ sama darśinaḥ* [Bg. 5.18]: azok, akik valóban bölcsek, nem a külső burkot nézik, legyen szó akár emberről, akár állatról.

Bob: Kérdezhetek még valamit ezzel kapcsolatban?

Śrīla Prabhupāda: Tessék.

Bob: Én valahogy úgy képzelem, hogy a lélek Isten része. Néha olyan, mintha érezném Istent. Én itt vagyok, és ön mondhatja, hogy Isten itt van. Ha tehát a lélek bennem van, akkor kellene tudnom érezni magamban Istent? Nem Istent teljes egészében, persze, csak

Śrīla Prabhupāda: Isten egy részét.

Bob: De én nem érzem magamban Istent, persze lehet, hogy Isten itt van, függetlenül tőlem függetlenül. Kellene, hogy érezzem Istent magamban, amiatt, hogy a lelkem Isten része?

Śrīla Prabhupāda: Igen, Isten belül is ott van. Isten mindenütt jelen van, kívül és belül egyaránt. Ezt fontos tudni.

Bob: Az ember hogyan tudja érezni magában Istent?

Śrīla Prabhupāda: Kezdetben ez nem lehetséges, hanem a *śāstrákból* [a szentírásokból], a védikus információkból lehet Őt megismerni. A *Bhagavad-gītā* például azt mondja: *īśvaraḥ sarva-bhūtānāṃ hṛd-deśe 'rjuna tiṣṭhati* [Bg. 18.61]: Isten mindenki szívében jelen van. *Paramānu-cayāntara-stham:* Isten benne van minden atomban is. Ez tehát az első információ, aztán pedig a *yoga* folyamata révén meg is kell ezt valósítanod.

Bob: A *yoga* folyamata?

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Śyāmasundara: A Hare Kṛṣṇa éneklése is egy *yoga*-folyamat?

Śrīla Prabhupāda: Igen, az is egy *yoga*-folyamat.

Bob: Melyik *yoga*-folyamatot kell végeznem ahhoz, hogy rájöjsek hogy érezzem ezt a tudást hogy érezzem magamban a lelket?

Śrīla Prabhupāda: Sokféle *yoga*-folyamat létezik, de ebben a korban ez a folyamat nagyon jó.

Bob: A *mantrázás*?

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Bob: Ez által nemcsak kívül, de belül is érezhetem majd Istent?

Śrīla Prabhupāda: Mindent meg fogsz érteni Istenről -azt is, hogy Isten miként van jelen kívül, és azt is, hogyan működik. Minden meg fog világosodni. Ennek a szolgáló attitűdnek köszönhetően Isten fel fogja fedni Magát. Istent nem lehet a saját erőfeszítésünkkel megismerni, csak akkor, ha Isten felfedi Magát előttünk. Ha például a Nap éjszaka kívül van a látókörödön, nem láthatod sem zseblámpafénynél, sem semmilyen fénynél. Reggel azonban magától értetődő módon láthatod, mindenféle zseblámpa nélkül is. Hasonlóképpen, teremted kell egy helyzetet, illetve bele kell helyezkedned egy helyzetbe, amelyben Isten felfedi Magát. Nem lehet semmilyen módszerrel megkérni Istent, hogy „Kérlek, gyere, látni akarlak.” Nem, Isten nem a mi parancsvégrehajtónk.

Bob: Elégedetté kell tennünk Istent ahhoz, hogy felfedje Magát előttünk, nem igaz?

Śrīla Prabhupāda: Pontosan.

Bob: Honnan tudhatjuk, hogy mikor tesszük elégedetté Istent?

Śrīla Prabhupāda: Amikor megpillantjuk. Akkor majd megérted. Ez olyan, mint amikor eszel. Akkor sem kell senkitől megkérdezned, hogy erősnek érzed-e magad, vagy jóllaktál-e. Ha eszel, automatikusan érzed, hogy energiával töltödsz fel. Ezt senkitől sem kell megkérdezned. Ugyanígy, ha valóban szolgálod Istent, meg fogod érteni: „Isten irányít. Isten itt van. látom Istent.”

Egy bhakta: Vagy Isten képviselőjét.

Srila Prabhupāda: Igen.

Bhakta: Az könnyebb.

Srila Prabhupāda: Isten képviselőjén keresztül kell felajánlanod a szolgálatodat.

yasya prasādād bhagavat-prasādah

„A lelki tanítómester kegye által az ember elnyeri Kṛṣṇa kegyének áldását.” Ha elégedetté teszed Isten képviselőjét, Isten automatikusan elégedett lesz, s akkor közvetlenül is megpillanthatod.

Egy indiai úr: Hogy kell elégedetté tenni Isten képviselőjét?

Srila Prabhupāda: Teljesíteni kell az utasításait, ennyi az egész. Isten képviselője a *guru*. Ha megkér valamire, te pedig megteszed, akkor azzal elégedetté tudod tenni.

yasyāprasādān na gatiḥ kuto 'pi

„A lelki tanítómester kegye nélkül az ember semmit sem fejlődhet.” Ha bosszúságot okozol neki, akkor nem jutsz sehova. Ezért imádjuk a *gurut*.

*sākṣād-dharitvena samasta-śāstrair
uktas tathā bhāvyata eva sadbhiḥ
kintu prabhor yaḥ priya eva tasya
vande guroḥ śrī-caraṇāravindam*

[„A lelki tanítómestert úgy kell tisztelni, mint a Legfelsőbb Urat, mert ő az Úr leghensőségesebb szolgája. Ezt az összes kinyilatkoztatott szentírás megerősíti és az összes tekintély követi. Tiszteletteljes hódolatomat ajánlom hát az ilyen lelki tanítómester lótusz lábainak, aki az Úr Kṛṣṇa hiteles képviselője.”] A *gurut* Istenként kell elfogadni. Ez a *śāstrák* parancsa.

Bob: A *gurut* Isten képviselőjének kell tekinteni?

Srila Prabhupāda: Igen, a *guru* Istent képviseli. A *guru* Kṛṣṇa külső megnyilvánulása.

Bob: De ugye különbözik Kṛṣṇa inkarnációitól, akik alászállnak?

Srila Prabhupāda: Igen.

Bob: Külső megjelenését tekintve miben különbözik a *guru* mondjuk Kṛṣṇától vagy Caitanyától, amikor Ok jönnek el a Földre?

Srila Prabhupāda: A *guru* Kṛṣṇát képviseli. Ennek megfelelően vannak bizonyos jellemzők, amelyek alapján meg lehet állapítani, hogy ki *guru*. Az általános jellemzők megtalálhatók a Védákban.

*tad-vijñānārtham sa gurum evābhigacchet
samit-pāṇih śrotiyam brahma-niṣṭham
Muṇḍaka Upaniṣad 1.2.12*

A *gurunak* a tanítványi láncolat tagjának kell lennie, és alapos ismeretekkel kell rendelkeznie a Védákról, melyeket saját lelki tanítómesterétől hallott. Egy *guru* jellemzője általában az is, hogy tökéletes *bhakta* -ennyi az egész. És még az, hogy Kṛṣṇát szolgálja, azáltal, hogy az üzenetét prédikálja.

Bob: Az Úr Caitanya másfajta *guru* volt, mint ön?

Srila Prabhupāda: Nem, nem. A *guruk* nem lehetnek különbözőfélék. Minden *guru* ugyanahhoz a típushoz tartozik.

Bob: De Ő Ő nem volt ugyanakkor inkarnáció is?

Srila Prabhupāda: De igen, Ő Kṛṣṇa Maga, ugyanakkor a *gurut* képviseli.

Bob: Igen értem már.

Srila Prabhupāda: Igen.

Bob: És akkor

Srila Prabhupāda: Mivel Kṛṣṇa Isten volt, azt kérte:

sarva-dharmān parityajya

„Add fel a vallás minden változatát, és hódolj meg egyedül Énelőttem!” Az emberek azonban félreértik Kṛṣṇát, ezért Ő még egyszer eljött *guruként*, és megtanította az embereket arra, hogyan hódoljanak meg Kṛṣṇának.

Śyāmasundara: Nem mondja azt Kṛṣṇa a *Bhagavad-gītāban*, hogy „Én vagyok a lelki tanítómester”?

Śrīla Prabhupāda: De igen, Ő az eredeti lelki tanítómester, mert Arjuna lelki tanítómesterének fogadta el Őt. Mi ebben olyan nehéz? *Śiṣyas te 'ham śādhi mām tvām prapannam*. Arjuna így szólt az Úrhoz: „A tanítványod vagyok, egy lélek, aki meghódolt Előtted. Kérlek, oktass engem.” Ha Kṛṣṇa nem lenne lelki tanítómester, hogyan lehetne Arjuna a tanítványa? Ő az eredeti *guru*. *Tene brahma hrdayā ādi-kavaye*: „Egyedül Ő az, aki először kinyilatkoztatta a védikus tudást Brahmā, az első teremtett élőlény szívében.” Ezért Ő az eredeti *guru*.

Bob: Kṛṣṇa.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Ő az eredeti *guru*. Aztán a tanítványa, Brahmā is *guru*, aztán az ő tanítványa, Nārada is *guru*, aztán az ő tanítványa, Vyāsa is *guru*—ily módon létezik egy *guru-paramparā* [*guruk tanítványi láncolata*]. *Evam paramparā-prāptam*: a transzcendentális tudás a tanítványi láncolaton keresztül száll alá.

Bob: A *guru* tehát a tudását a tanítványi láncolaton keresztül kapja, nem közvetlenül Kṛṣṇától? Van olyan tudás, amit ön közvetlenül Kṛṣṇától kap?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Kṛṣṇa közvetlen tanítása itt van: a *Bhagavad-gītāban*.

Bob: Értem, de

Śrīla Prabhupāda: De a tanítványi láncolaton keresztül kell azt elsajátítanod, különben csak félreérted.

Bob: De ön jelenleg nem kap semmilyen információt közvetlenül Kṛṣṇától? Hanem a tanítványi láncolaton keresztül, a könyvekből?

Śrīla Prabhupāda: A kettő között nincs különbség. Tegyük fel, hogy azt mondom, ez egy ceruza. Ha azt mondod neki, hogy „Ott egy ceruza”, s aztán ő is azt mondja valaki másnak, hogy „Ez egy ceruza”, mi a különbség az ő tanítása és az én tanításom között?

Bob: On ezt most Kṛṣṇa kegyének köszönhetően tudja?

Śrīla Prabhupāda: Te is megkaphatod Kṛṣṇa kegyét, feltéve, ha azt úgy adják át neked, ahogy van. Pont úgy, ahogy azt mi a *Bhagavad-gītāban* tanítjuk. A *Bhagavad-gītāban* Kṛṣṇa azt mondja:

sarva-dharmān parityajya
mām ekam śaraṇam vraja

„Add fel a vallás minden változatát, és hódolj meg egyedül Énelőttem!” Mi azt mondjuk, hogy fel kell adnod mindent, és meg kell hódolnod Kṛṣṇa előtt. Következésképp nincs különbség Kṛṣṇa tanítása és a mi tanításunk között. Nincs eltérés. Ha tehát e tökéletes módon kapsz tudást, az ugyanolyan, mintha közvetlenül Kṛṣṇától részesülnél tanításban. De mi nem változtatunk meg semmit.

Bob: Ha tisztelettudóan és hittel imádkozom, Kṛṣṇa meghall engem?

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Bob: Eljut Hozzá az imám?

Śrīla Prabhupāda: Igen, mert Ő ott van a szívedben, és mindig hall téged, függetlenül attól, hogy imádkozol-e vagy sem. Ha valami ostobaságot művelsz, akkor is hall. Ha pedig imádkozol, az nagyon jó, annak nagyon örül.

Bob: Kṛṣṇa jobban hallja az imát, mint az ostobaságot?

Śrīla Prabhupāda: Nem. Ő minden tekintetben tökéletes, mindent hall. Még akkor is, ha ki sem mondod, csak magadban azt gondolod: „Meg fogom tenni”, Ő akkor is hall téged. *Sarvasya cāham hr̥di sanniviṣṭah*: Kṛṣṇa mindenki szívében jelen van.

Bob: De az embernek imádkoznia kell, ugye?

Śrīla Prabhupāda: Ez a dolga, az imádkozás.

Bob: Kinek a dolga?

Śrīla Prabhupāda: Minden élőlény dolga. Ez az egyetlen teendő. *Eko bahūnām yo vidadhāti kāmān*. [*Kaṭha Upaniṣad 2.2.13*] Ezt mondják a

Bob: Ez mit jelent?

Śrīla Prabhupāda: Ő mindenkit mindennel ellát. Mindenkit ellát étellel. Tehát Ő az Atya. Akkor miért ne imádkozzunk Hozzá úgy, hogy „Atyám, add meg nekem ezt”? Ahogy a keresztény Bibliában is szerepel: „Atyánk, add meg nekünk a mindennapi kenyerünket.” Ez jó — elfogadják, hogy Ő a Legfelsőbb Atya. De a felnőtt gyerekeknek nem kérniük kell az atyától, hanem inkább szolgálniuk kell az atyát. Ez a *bhakti* [az odaadás].

Bob: Ön olyan szépen megválaszolja a kérdéseimet. [Mindenki meghatottan nevet.]

Śrīla Prabhupāda: Köszönöm szépen.

Bob: Akkor kérdezhetek még?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Csak rajta!

NEGYEDIK FEJEZET

A természet három kötőereje

1972. február 28. (folytatás)

Bob: Olvastam, hogy az életben három *guṇa* létezik: a szenvedély, a tudatlanság és a jóság. Szeretném, ha ön elmagyarázná ezt valamennyire, főleg azt, hogy mit értünk a tudatlanság és a jóság kötőereje alatt.

Śrīla Prabhupāda: A jóságban lévő ember megérti a dolgokat; van tudása. Tudja, hogy Isten létezik, hogy ezt a világot Ő teremtette, és még sok más dolgot is tud -például, hogy mi a nap és mi a hold-, egyszóval tökéletes tudása van. Ha valakinek van valamennyi tudása, az is jóság, még akkor is, ha az nem tökéletes. A szenvedélyben lévő ember ezzel az anyagi testtel azonosítja magát, és az érzékei kielégítésére törekszik. Ez a szenvedély. A tudatlanság pedig az állati lét -ha valaki tudatlanságban van, nem tudja, kicsoda Isten, hogyan lehet elérni a boldogságot, miért vagyunk ebben világban. Ha például fogsz egy állatot, és elviszed a vágóhídra, menni fog. Ez a tudatlanság. Egy ember tiltakozna. Ha egy kecskét öt perc múlva le fognak vágni, de kap egy marék fűvet, boldog, mert ehet. Mint egy gyerek, aki ártatlanságában boldogan nevet -pedig lehet, hogy valaki éppen azt tervezi, hogy megöli. Ez a tudatlanság.

Bob: A *karma* attól függ, hogy az ember milyen kötőerőben van, ugye?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Amilyen mértékben kapcsolatban vagy a természet kötőerőivel, olyan mértékben lesznek szennyezettek a tetteid.

*kāraṇam guṇa-saṅgo 'sya
sad-asad-yoni-janmasu*

Az ember attól függően ér el magasabb vagy alacsonyabb rendű születést, hogy milyen kapcsolatban volt a *guṇákkal*, azaz a természet kötőerőivel.

Bob: A csalás és a hasonló dolgok milyen kötőerőhöz tartoznak?

Śrīla Prabhupāda: A csalás a szenvedély és a tudatlanság keveréke. Tegyük fel, hogy az egyik ember becsap egy másikat. Ez azt jelenti, hogy el akar érni valamit, tehát szenvedélyes. De ha gyilkosságot követ el, nincs tudatában annak, hogy ezért egyszer majd szenvednie kell, tehát ez szenvedéllyel kevert tudatlanság.

Bob: És mi van akkor, ha valaki segít valaki másnak?

Śrīla Prabhupāda: Az jóság.

Bob: Ez miért jóság? Miféle intelligencia ez? Úgy értem ez miféle tudásról tanúskodik? Az imént azt mondta, hogy jóság az, amikor valakinek van tudása.

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Bob: Intelligenciája.

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Bob: Akkor hát, a másokon való segítség

Śrīla Prabhupāda: Azt jelenti, hogy az illető tudatlan, te pedig megpróbálsz őt felvilágosítani.

Bob: Ha az ember intelligenciát ad

Śrīla Prabhupāda: Igen, az jóság.

Bob: És ha valaki egyszerűen csak segít?

Śrīla Prabhupāda: Az is jóság.

Bob: Ha egy koldusnak nincs semmije, és az ember ad neki egy kis alamizsnát

Śrīla Prabhupāda: Még ez is lehet jóság. De ha a ti Bowery utcátokban ad valaki adományt egy csavargónak, az illető azonnal vesz rajta egy üveg bort, megissza, és kiterül tőle. [Mindenki nevet.] Ez jótékonyág ugyan, de nem a jóságban, hanem a tudatlanságban.

Bob: A jótékonyág tudatlanság?

Śrīla Prabhupāda: Háromféle jótékonyág létezik: a jóságban, a szenvedélyben és tudatlanságban lévő. Jóság az, amikor úgy adunk adományt, hogy az valóban jó helyre kerül. Ha például valaki a Kṛṣṇa-tudat mozgalmának adományoz, azt a jóság jellemzi, mert az adományt az Isten-tudat, azaz a Kṛṣṇa-tudat terjesztésére fogják fordítani. Ez jóság. Ha pedig az ember valamilyen ellenszolgáltatás reményében ad adományt, az szenvedély. Ha pedig valaki rossz helyen és rossz időben ad adományt, mindenféle tisztelet nélkül, egy arra érdemtelen személynek, például egy csavargónak a Boweryn, az tudatlanság. De Kṛṣṇa kijelenti:

*yat karoṣi yad aśnāsi
yaj juhoṣi dadāsi yat*

„Ajánld fel Nekem mindazt, amit cselekszel, eszel, felajánlatsz vagy elajándékozol, valamennyi vezekléssel együtt.” Ha Kṛṣṇa elfogadja, az a legtökéletesebb adományozás. Vagy bárki, aki Kṛṣṇát képviseli—ha egy ilyen valaki fogadja el, az maga a tökéletesség.

Bob: És az milyen fajta jótékonyág, ha az ember ételt ad valakinek, aki éhes?

Śrīla Prabhupāda: Az a körülményektől függ. Ha például az orvos megtiltotta a betegének, hogy szilárd ételt fogyasszon, és a beteg könyörög, hogy hadd kapjon valami szilárdat, te pedig jótékonyásból adsz neki, akkor semmi jót nem teszel vele. Ez tudatlanság.

Bob: A bhakták nem gyűjtenek karmát? Ezek a bhakták érzik a karmát? Ők is e kötőerők hatása alatt cselekszenek? A jóság kötőerejében vannak?

Śrīla Prabhupāda: Felette állnak a jóságnak! *Śuddha-sattva*. A bhakták nem ebben az anyagi világban vannak, hanem a lelki világban. A *Bhagavad-gītā* kijelenti:

*mām ca yo 'vyabhicāreṇa
bhakti-yogena sevate
sa guṇān samatīyaitān
brahma-bhūyāya kalpate*

[„Aki teljesen elmerül az odaadó szolgálatban, és nem esik vissza semmilyen körülmények között, az egyszeriben túllép az anyagi természet kötőerőin, s így a Brahman síkjára emelkedik.” (Bg. 14.26)] A bhakták nincsenek sem jóságban, sem szenvedélyben, sem tudatlanságban. Ők felette állnak e tulajdonságoknak.

Bob: Az a bhakta, aki nagyon hűséges, eléri ezt a szintet?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Bhaktának lenni Belőled is lehet bhakta, ugyanúgy, ahogy belőlük is az lett. Ez nem nehéz. Csupán annyi az egész, hogy transzcendentális szeretettel kell szolgálnod az Urat.

Bob: Szeretnék többet megtudni Istenről, és szeretném jobban érezni a jelenlétét, mégpedig azért, mert úgy érzem, az életnek nem sok értelme van enélkül.

Śrīla Prabhupāda: Igen! Ha elszalasztod ezt az emberi létformát, az nagyon nagy veszteség. Az élőlény ezzel egy hatalmas lehetőséget kap arra, hogy kiszabaduljon az anyagi lét rabságából.

Bob: Nagyon hálás vagyok, hogy feltehettem ezeket a kérdéseket.

Srila Prabhupāda: Igen, és egyre többet megtudhatsz.

Bob: De még mindig megvannak az otthoni kapcsolataim. A házasság Tudja, jegyben járunk

Srila Prabhupāda: Nem, ez nem baj! Rengeteg házasság van. [*Śyāmasundarāra mutat.*] Ő is nős. A házasság nem akadály. Már említettem, hogy a lelki életben négy rend van: *brahmacārī*, *gṛhastha*, *vānaprastha* és *sannyāsa*. A *brahmacārī* élet után az ember megházasodhat, de ez nem kötelező. Van, aki élete végéig *naiṣṭhika-brahmacārī* marad. De a *brahmacārī* megházasodhat. A házasság után pedig a *vānaprastha* élet következik. Ez azt jelenti, hogy az ember valamelyest kivonja magát a családi életből—a férj és a feleség ilyenkor már külön élnek, nincs nemi élet. Aztán amikor már a férfi teljesen lemondottá vált, nem ragaszkodik többé a családi élethez, belép a *sannyāsa* rendbe.

Bob: Ekkorra az ember teljesen elfelejti a feleségét?

Srila Prabhupāda: Igen. A felejtés nem olyan nehéz, ha az ember megpróbál felejtani. Nem látom, nem bánom. [*Mindenki nevet.*] Például nekem is van feleségem, vannak gyerekeim és unokáim, annyi mindenem van, de mivel nem látom őket, nem gondolok rájuk. Ennyi az egész. Ezért van a *vānaprastha* és a *sannyāsa*. A védikus rendszer mindenről nagyon szépen gondoskodik.

ÖTÖDIK FEJEZET

A tisztasághoz vezető út

1972. február 29.

Bob: Nagyon köszönöm, hogy megengedi, hogy feltegyem a kérdéseimet.

Srila Prabhupāda: Ez a küldetésem. Az embereknek meg kell érteniük az Istenről szóló tudományt. Ha nem működünk együtt a Legfelsőbb Úrral, vakvágányra kerül az életünk. Már sokszor említettem azt a példát, hogy ha egy csavar kiesik a gépből, haszontalanná válik. De ha megint visszateszik a helyére, újra hasznos lesz. Ugyanígy mi is Isten szerves részei vagyunk. Isten nélkül mi hasznunk? Semmi! Újra vissza kell kerülnünk abba a helyzetbe, amikor össze vagyunk kapcsolva Istennel. Akkor megint értékesek leszünk.

Bob: Találkoztam ma egy fickóval, aki délután érkezett. Lehet, hogy viccesnek fogja találni, amit mondok, de azért jött, mert hallotta, hogy Māyāpurban hippik laknak.

Srila Prabhupāda: Micsoda?

Bob: Hallotta, hogy Māyāpurban hippik vannak. Beszélgettem vele, s aztán más *bhakták* is odamentek hozzá. Mondott néhány dolgot, amire nem tudtam a választ. És azt is mondta, hogy holnap visszajön, és majd beszél néhány *bhaktával*. De hadd mondjam el önnek, mit mondott. Eléggé összezavart vele. Fiatal korában

Srila Prabhupāda: Indiai az illető?

Bob: Igen, indiai. Itt lakik nem messze, és elég jól beszél angolul. Amikor fiatal volt, Kālīt [népszerű istennő] imádta mindennap, nagyon komolyan, de aztán jött az árvíz. Az árvíz idején az emberek nélkülöztek, és most nincs semmilyen vallása, és azt mondja, most abban leli örömét, hogy megpróbál szeretetet ébreszteni az emberek között. Nekem meg fogalmam sem volt, hogy mit mondjak neki, és miként vihetném bele Istent és a vallást az életébe. Azt mondta, ha majd meghal, „talán Isten részévé válik, talán nem”, de ez most nem foglalkoztatja túlságosan. Azt is mondta, hogy kipróbálta ezeket a vallásos dolgokat, de nem váltak be. Ezt azért is hoztam fel, mert ha majd visszamegyek Amerikába, ott nagyon sok hasonló emberrel lehet találkozni, akik úgy gondolják, hogy a vallás—mint az ő Kālī-imádata is vagy a többi, általuk kipróbált vallás—nem válik be. És fogalmam sincs, mit mondhatnék nekik, hogy meggyőzzem őket arról, hogy érdemes megpróbálni.

Srila Prabhupāda: Egyelőre ne őket, hanem inkább saját magadat próbáld meggyőzni.

Bob: Igen. Mondtam is neki, hogy beszéljen más *bhaktákkal*, de aztán kifelé menet megint összefutottunk az úton, és mondtam neki, hogy jöjjön vissza, de hát, igen.

Srila Prabhupāda: Először is saját magadat győzd meg. Csak aztán próbálj másokat is meggyőzni. Caitanya Mahāprabhu arra tanít bennünket, hogy csak akkor tudunk

mások jólétén munkálkodni, ha a saját életünk sikeres:

*bhārata-bhūmite haila manuṣya-janma yāra
janma sārthaka kari 'kara para-upakāra*

Először tedd tökéletessé a saját életedet, s csak azután próbálj másokat is tanítani.

Bob: A *bhakták* azt mondták nekem, hogy ha az ember nem Kṛṣṇa-tudatos minden pillanatban, nem lehet boldog. Én azonban időnként boldognak érzem magam.

Śrīla Prabhupāda: Időnként. De nem mindig.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Ha Kṛṣṇa-tudatos leszel, mindig boldogságot fogsz érezni.

Bob: Ők ezt úgy értették, hogy az ember Kṛṣṇa-tudat nélkül egyáltalán nem lehet boldog.

Śrīla Prabhupāda: Ez így is van. Ha például szárazföldi állat volnál, és vízbe dobnának, semmilyen körülmények között nem lehetnél boldog a vízben. Csak akkor lehetnél megint boldog, ha visszakerülnél a partra. Ehhez hasonlóan mi is Kṛṣṇa szerves részei vagyunk, és nem lehetünk úgy boldogok, ha nem vagyunk Kṛṣṇa szerves részei. A már említett példával: az alkatrész a gép nélkül értéktelen, de amikor visszateszik a gépbe, újra értékessé válik. Kṛṣṇa részei vagyunk; újra csatlakoznunk kell Hozzá. És a tudatunkkal azonnal csatlakozni is tudunk Hozzá, ha egyszerűen csak azt gondoljuk, hogy „Kṛṣṇaé vagyok; Kṛṣṇa az enyém.” Ez ilyen egyszerű.

Bob: Hogy mondta? Kṛṣṇa

Śrīla Prabhupāda: Kṛṣṇa az enyém.

Bob: Az enyém?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Az enyém. Az én Kṛṣṇám.

Bob: Ó!

Śrīla Prabhupāda: Kṛṣṇa az enyém. Kṛṣṇa az enyém.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Én pedig Kṛṣṇaé vagyok. Ez a valódi helyzetünk.

Bob: Kṛṣṇa részei vagyunk.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Minden Kṛṣṇa szerves része, mivel minden Kṛṣṇa energiája révén jön létre, és minden Kṛṣṇa energiája.

Egy indiai úr: Śrīla Prabhupāda, volna egy kérdésem. Mi a helyzet azzal a szolgálattal, amit odaadás nélkül végez az ember?

Śrīla Prabhupāda: Hmm? Az nem szolgálat, hanem üzlet. [*Mindenki nevet.*] Itt, Māyāpurban például felfogadtunk egy építési vállalkozót. Ez nem szolgálat, hanem üzlet. Nem igaz? Időnként úgy reklámozzák magukat, hogy „Mindent a vevőért!” Ugye? De a mézesmázos szavak ellenére — „Mindent a vevőért” — az egész csak üzlet, mert vevő csak akkor lehet valaki, ha fizet. A szolgálat azonban nem ilyen. A szolgálat Az Úr Caitanya így imádkozik Kṛṣṇához:

*yathā tathā vā vidadhātu lampāṭo
mat-prāṇa-nāthas tu sa eva nāparaḥ*

„Tégy, amit akarsz, akkor is az Én imádott Uram maradsz.” Ez a szolgálat. „Semmit nem kérek Tőled cserébe.” Ez a szolgálat. Ha bármit várunk cserébe, az csak üzlet.

Bob: Szeretném megkérni önt arra, hogy adjon tanácsot, hogyan kerülhetnék közelebb Istenhez. Hamarosan elutazom, és én

Śrīla Prabhupāda: Meg kell tisztulnod.

Bob: Időnként eljárók a templomba, aztán elmegyek, és nem tudom, közben mennyi ragad rám.

Śrīla Prabhupāda: Nem kell hozzá sok idő. Fél év múlva már érezni fogod, hogy fejlődöttél. De be kell tartanod a szabályozó elveket. Akkor minden rendben lesz. Ahogy ezek a fiúk és lányok is teszik.

Bob: Igen, értem.

Śrīla Prabhupāda: Nem járnak moziba, sem szállodába. Nem. Felhagytak minden *anarthával*, minden nemkívánatos dologgal.

Bob: Ugy úgy érzem, ha visszamegyek, akkor ezek a

Śrīla Prabhupāda: Az egész emberi élet arra való, hogy megtisztuljunk.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda:

*tapo divyaṁ putrakā yena sattvaṁ
śuddhyed yasmād brahma-saukhyam tv anantam*

A *sattva* azt jelenti, hogy „lét”. Ha tehát nem tisztítod meg a létedet, testet kell cserélned. Ezt a testet egy másikra. Ez lehet magasabb rendű is, meg alacsonyabb rendű is. Ha például nem gyógyítasz meg egy betegséget, számtalanféle gondod származhat belőle. Ugyanígy, ha nem tisztítod meg a létedet, akkor egyik testből a másikba kell vándorolnod. A természet törvényei igen szövevényesek. Semmi biztosíték nincs arra, hogy legközelebb egy kényelmes testet vagy amerikai testet fogsz kapni. Éppen ezért létfontosságú az emberi lény számára, hogy megtisztítsa a létét. Ha nem tisztítod meg a létedet, mindig sóvárogni fogsz a boldogság után, de nem leszel mindig boldog.

Bob: Ha majd visszamegyek New Yorkba dolgozni, remélem megtisztulok, de biztos vagyok benne, hogy nem fogok annyira megtisztulni, mint a tanítványai, akik itt vannak. Én én nem nagyon tudom magam elképzelni, amint ezt csinálom.

Śrīla Prabhupāda: Csinálhatod azt, amit ők is. Kezdetben ők sem voltak tiszták, de most már azok. Ugyanígy te is megtisztulhatsz. Gyerekkorodban például nem voltál művelt, de most az vagy.

Bob: Akkor hát, mit kell tennem? Ha majd visszamegyek, feltétlenül

Śrīla Prabhupāda: Mikor mész vissza?

Bob: Visszamegyek Chaibasába dolgozni, aztán pedig

Śrīla Prabhupāda: Minek mész Chaibasába?

Bob: Ott tanítok. Ott lakom.

Śrīla Prabhupāda: Jobb, ha nem tanítasz, mert nem tudod, mit kell tanítani.

Bob: [Nevet.] El is megyek, úgysem szeretem annyira ezt a tanítást, és májusban visszamegyek Amerikába, de amíg itt vagyok, ez az indiai itt tartózkodásom feltétele.

Śrīla Prabhupāda: Hogyha komoly vagy, bárhol tiszta tudsz maradni. mindegy, hogy Amerikában laksz-e vagy Indiában. Csak tudnod kell, hogyan tartsd magad tisztán. Ennyi az egész.

Bob: Úgy érti, hogy a szabályozó elvek betartásával?

Śrīla Prabhupāda: Igen, én is elmentem Amerikába, de függetlenül attól, hogy Amerikában vagyok-e vagy Indiában, ugyanaz az ember vagyok.

Bob: Meg próbáltam valamelyest betartani a szabályokat, azután, hogy először találkoztam önnel [egy rövid kalkuttai látogatás alkalmával, 1971 novemberében].

Śrīla Prabhupāda: Hmm. Megpróbáltad, megpróbáltad. Ha komolyan akarod csinálni, akkor szigorúan be kell tartanod a szabályokat.

Bob: Lehet oké, lehet, hogy amit most mondani fogok, az a hát a legbutább dolog, amit valaha is mondtam. De akkor is szeretném elmondani, hogyan érzek.

Śrīla Prabhupāda: Nem, nem butaság. Nem mondtam hogy butaság, csak tökéletlen.

Bob: Rendben van. [Nevet.] Tökéletlen. De hadd mondjam el. Úgy érzem, hogy jelen pillanatban csodálom és tisztetem a *bhaktáit*, de nem érzem úgy, hogy közéjük tartoznék, vagy hogy egyáltalán szeretnék közéjük tartozni. Egyszerűen csak szeretném szeretném azt tenni, ami helyes, szeretnék közelebb kerülni Istenhez, és ha és ha csak annyit érek el, hogy a következő életem jobb lesz, már elégedett leszek.

Śrīla Prabhupāda: Nagyon jó.

Bob: Ez nyilván anyagi ragaszkodás, de

Śrīla Prabhupāda: Akkor csak egyszerűen kövesd a nyomdokaikat, és a vágyad valóra válik. Mi arra tanítjuk őket, hogyan legyenek tisztaszívűek és boldogok. Az a missziónk, hogy szeretnénk, ha mindenki boldog lenne. *Sarve sukhino bhavantu*. Az emberek nem tudják, hogyan legyenek boldogok. Nem azon az úton járnak, ami a boldogsághoz vezet. Saját utakat találnak ki, és ebből fakadnak a bajok. Rsbhadeva ezért a következőt tanácsolta a fiainak: „Drága fiaim, a transzcendentális megvalósítás érdekében végezzetek lemondásokat.” Mindenki lemondásokat végez. Ismerek egy fiút—külföldre kellett mennie, hogy kereskedelmet tanulhasson. Most már jó állása van. Ugyanígy mindenkinek gyakorolnia kell valamilyen lemondást a jövője érdekében. Miért ne vállalnánk akkor ezt a lemondást a maradandó boldogság érdekében? Meg kell tisztítanod a létedet és a testedet. Ahányszor elfogadsz egy anyagi testet, annyiszor kell másikra cserélned. De amint lelki testet kapsz, nem lesz több csere. Lelki testünk már eleve van, de az anyagi szennyezettség miatt kialakítunk magunknak egy anyagi testet. Ha azonban a lelki életet gyakoroljuk, lelki testet fogunk kialakítani magunknak. Már többször is említettem azt a példát, hogy ha egy vasrudat tűzbe teszel, olyanná

válik, mint a tűz. Nem igaz?

Bob: Ha a vasrudat a tűzbe tesszük?

Śrīla Prabhupāda: Igen, és olyan lesz, mint a tűz.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Habár vas.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Ugyanígy, ha mindig lelki dolgokkal foglalogod el magad, a tested lelki módon fog viselkedni, annak ellenére, hogy anyagi. Az említett példánál maradva: ha egy vasrúd tűzforró, bárhol hozzányúlsz, éget. Felveszi a tűz tulajdonságait. Ugyanígy, ha mindig Kṛṣṇa-tudatban maradsz, lelkivé fogsz válni, lelki módon fogsz cselekedni. Nem lesz több anyagi kívánság.

Bob: Mit kell tennem ahhoz, hogy ezt elérjem?

Śrīla Prabhupāda: Ezt a folyamatot kell követned. Ők is ezt teszik. Magad is láthattad ezeket a fiúkat, a hat fiúkat, akik ma avatást kaptak. Az egész roppant egyszerű. Be kell tartanod a négy korlátozó szabályt, és *japáznod* ezen a *japa*-láncon. Nagyon egyszerű.

Bob: De, tudja amikor visszamegyek Biharba, és élem az ottani életemet, én ha tartom magam az összes szabályhoz néhányat már most is követek, de nem mindet

Śrīla Prabhupāda: Mit értesz azon, hogy „néhányat”?

Bob: Azon, hogy „néhányat”?

Śrīla Prabhupāda: Mindössze négy szabályozó elv van. A „néhány” mit jelent? Hármat? Vagy kettőt?

Bob: Kettőt vagy hármat.

Śrīla Prabhupāda: Miért nem tartod be akkor már a negyediket is?

Bob: Nem, nem. Úgy értem, egyet vagy kettőt tartok be. Egyet vagy kettőt tartok be jelenleg.

Śrīla Prabhupāda: [Nevet.] És a másik hármat miért nem? Mi jelenti a nehézséget? Melyiket tartod be?

Bob: Hogy melyiket tartom be? Hát, majdnem vegetáriánus vagyok, de eszem tojást.

Śrīla Prabhupāda: Akkor ezt sem tartod be teljesen.

Bob: Nem, még ezt sem teljesen. A múlt alkalom [november] óta vegetáriánus lettem, de

Śrīla Prabhupāda: Az még nem érdem, hogy valaki vegetáriánus.

Bob: Tényleg nem.

Śrīla Prabhupāda: A galamb is vegetáriánus. A majom a leghitványabb állat is vegetáriánus

Bob: Hát

Śrīla Prabhupāda: A majom is vegetáriánus. Ez a meztelen *sannyāsī* az erdőben él A leghaszontalanabb

Bob: En én úgy éreztem, azért ez jelent egy kis előrelépést, mert először egy kicsit nehéz volt, aztán könnyebb, aztán pedig visszatértem a

Śrīla Prabhupāda: Nem, te be tudnád tartani az összes szabályozó elvet, feltéve, ha elkezded a Kṛṣṇa-tudat folyamatát. Különben nem lehetséges.

Bob: Hát éppen ez az. Ha ha majd visszamegyek Biharba, és szóval a barátaim esetleg azt mondják Ott ülünk este, és nincs mit csinálni, csak a szúnyogokat csapdosni, és akkor valaki megszólal: „Mi lenne, ha szívnánk egy kis marihuánát?” Mire én: „Hát persze, itt úgysem lehet mást csinálni.” És akkor leülök, és aznap este jól érzem magam. Ezt csináltuk, és akkor egy kicsit elszaladt velünk a ló, már mindennap szívunk, és amikor rájöttünk, hogy egészségtelen, akkor abbahagytuk, de azért még egyszer-egyszer

Śrīla Prabhupāda: Költözz hozzánk! Akkor a barátaid nem fogják azt kérdezni tőled, hogy „Mit szólnál egy kis marihuánához?” [Bob nevet.] Maradj a *bhakták* társaságában! Azért nyitunk központokat, hogy az embereknek lehetőséget adjunk arra, hogy találkozhassanak velünk. Különben miért vettünk volna ennyi földet [Māyāpurban]? Azok, akik komolyan erre vágnak—el fognak jönni, és velünk fognak élni. A barátkozás nagy befolyással van az emberre. Ha iszákosokkal barátkozol, te is iszákos leszel; ha a *sādhu* társaságát keresed, te is *sādhu* leszel.

Śyāmasundara: Eljöhetne és lakhatna veled Bombayben.

Śrīla Prabhupāda: Igen, lakhatnál velünk Bombayben. De az a baj, hogy ő inkább a marihuánás barátai társaságára vágyik.

Bob: Hadd kérdezzek öntől valami mást, s aztán lehet, hogy még visszatérek erre a témára. Rájöttem, hogy túl sokat foglalkozom saját magammal, és ezért nem gondolok

annyit Istenre. Túl sokszor gondolok magamra. Hogy tudnék elfeledkezni magamról, hogy így más, fontosabb dolgokra tudjak koncentrálni?

Śrīla Prabhupāda: Úgy, ahogy ők [a *bhakták*] is tették.

Bob: [Nevet.] Azt mondja nekem, hogy számomra ha jól értem ön azt akarja nekem mondani, hogy számomra a tisztasághoz vezető út a „bhaktaságon” keresztül vezet.

Śrīla Prabhupāda: Nem tudsz dönteni?

Bob: Hát, én

Śrīla Prabhupāda: Ilyen nehéz *bhaktának* lenni?

Bob: Nekem igen. Nem nem érzem, hogy annyira vágnék rá. A *bhakták* először azt mondták nekem, hogy ők feladták az anyagi életet. Azt mondták, ez a négy szabályozó elv azt jelenti, hogy az ember hátat fordít az anyagi életnek, és ezt értem is. És helyette

Śrīla Prabhupāda: Mit értesz azon, hogy anyagi élet? [Bob nem felel.] Itt ülök ezen az ágyon. Ez most anyagi vagy lelki?

Bob: Anyagi.

Śrīla Prabhupāda: Akkor hogy adtuk volna fel az anyagi életet?

Bob: Azt hiszem, én ezt „anyagi nyereség utáni vágy”-ként értelmeztem

Śrīla Prabhupāda: Mit jelent az, hogy anyagi?

Bob: Azt, hogy az ember anyagi eredményekért dolgozik, és nem ad fel mindent, ami anyagi.

Śrīla Prabhupāda: Az anyagi élet azt jelenti, hogy Amikor az érzéseidet akarod kielégíteni, az az anyagi élet. Amikor pedig Istent akarod szolgálni, az a lelki élet. Ez a különbség az anyagi és a lelki élet között. Mi most az érzéseinket akarjuk szolgálni. De amikor az érzéseink helyett Istent szolgáljuk, az a lelki élet. Mi a különbség a mi cselekedeteink és másokéi között? Mindent használunk asztalt, széket, ágyat, magnetofont, írógépet, akkor hát mi a különbség? A különbség az, hogy mi mindent Kṛṣṇáért használunk.

Bob: A *bhakták* azt mondták, hogy az érzéki élvezeteket, amiket feladtak, lelki élvezetek váltották fel, de, tudja, én ezt nem éreztem.

Śrīla Prabhupāda: A lelki élvezetek akkor jönnek, amikor az ember Kṛṣṇát akarja elégedetté tenni. Ez a lelki élvezet. Egy anya például elégedettebb akkor, ha a fiát eteti. Ő maga nem eszik, de ha látja, hogy a fia szépen eszik, elégedettség tölti el.

Bob: Hmm. Tehát a lelki élvezet azt jelenti, hogy elégedetté tesszük Istent.

Śrīla Prabhupāda: A lelki élvezet azt jelenti, hogy Kṛṣṇa élvezete.

Bob: Kṛṣṇa élvezete.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Az anyagi élvezet az érzések élvezete. Ennyi az egész. Ez a különbség. Ha pedig egyszerűen csak Kṛṣṇának akarsz örömet szerezni, az lelki élvezet.

Bob: Én erre úgy tekintettem én úgy gondoltam, hogy Istennek örömet szerezni azt jelenti, hogy

Śrīla Prabhupāda: Ne próbáld saját magad kiagyalt módszerekkel elégedetté tenni Istent. Ne spekulálj. Tegyük fel, hogy én örömet akarok szerezni neked. Akkor az első dolgom az, hogy megkérdezlek, miképpen szolgálhatnálak. Nem pedig saját magam kiagyalt valamilyen szolgálatot. Ez nem szerez örömet. Tegyük fel, hogy szeretnék egy pohár vizet. Ha úgy okoskodsz, hogy „Svāmijī jobban örülne egy pohár tejnek, egy pohár jó forró tejnek”, akkor azzal nem leszek elégedett. Ha elégedetté akarsz tenni, akkor meg kell kérdezned tőlem, hogy mivel szerezhetnél örömet. És ha megteszed, amit kérek, akkor elégedett leszek.

Bob: Kṛṣṇának pedig úgy szerezhetünk örömet, ha a *bhaktájává* válunk.

Śrīla Prabhupāda: *Bhakta* az, aki mindig örömet szerez Kṛṣṇának. Semmi más dolga nincs. Ez a *bhakta*.

Bob: Beszélne egy kicsit bővebben a Hare Kṛṣṇa énekléséről? Elég régóta *japázom*, de nem rendszeresen — csak mindig egy keveset. Nemrég kaptam egy *japa*-láncot, és néha nagyon jólesik a *japázás*, néha meg egyáltalán nem esik jól. Lehet, hogy nem *japázom* megfelelően. Nem tudom.

Śrīla Prabhupāda: Igen, mindennek megvan a módja. El kell sajátítanod a módját.

Bob: A *bhakták* mesélték, hogy *japázás* közben eksztázist éreznek.

Śrīla Prabhupāda: Igen, minél jobban megtisztulsz, annál inkább fogod érezni az eksztázist. A *japázás* folyamata maga a tisztulási folyamat.

HATODIK FEJEZET

A tökéletes bhakta

1972. február 29., este

Śyāmasundara: Śrīla Prabhupāda, ma délután a lemondásról beszélgettünk.

Śrīla Prabhupāda: Hmm?

Syāmasundara: Ha önszántunkból nem végzünk lemondást, akkor akaratunk ellenére kell lemondást végeznünk.

Śrīla Prabhupāda: Igen, az embernek a lelki tanítómester irányításával kell... A lemondás senkinek sincs ínyére, de amikor elfogadsz egy lelki tanítómestert, végre kell hajtanod az utasításait. Ez a lemondás.

Syāmasundara: Az embernek még akkor is vállalnia kell a lemondást, ha esze ágában sincs neki.

Śrīla Prabhupāda: Igen, vállalnia kell. Mivel meghódoltál a lelki tanítómesterednek, a szava számodra parancs. Ha nem tetszik, akkor is meg kell tenned. Hogy örömet szerezzenekem.

Syāmasundara: Ó!

Śrīla Prabhupāda: De te nem szeretsz... [*Nevet.*] Senki nem szeret böjtölni, de ha a lelki tanítómester bejelenti, hogy ma böjt van, mit lehet tenni? [*Śyāmasundara nevet.*] Tanítvány az, aki önként aláveti magát a lelki tanítómester fegyelmezésének. Ez a lemondás.

Syāmasundara: Mondjuk a szüleink vagy sok-sok ember az anyagi világban, akik teljesen odavannak az anyagi életért, nem akarnak lemondásokat végezni, nem akarnak fájdalmat elszenvedni, mégis rá vannak kényszerítve ezekre. A természet rákényszeríti őket, hogy különféle lemondásokat végezzenek.

Śrīla Prabhupāda: Ez kikényszerített lemondás. Ez nem jó. Csak az önkéntes lemondás segít.

Syāmasundara: Ha az ember nem vállal önkéntes lemondást, akkor kényszerítve lesz arra, hogy lemondást végezzen.

Śrīla Prabhupāda: Ez a különbség az ember és az állat között. Az állatok nem tudnak lemondást vállalni, az ember azonban tud. Ha az ember lát valami finom édességet a cukrászdában, meg akarja enni, de ha nincs pénze, tud uralkodni magán. Ha azonban egy tehén jár arra, azonnal bedugja a fejét. Útheted bottal, nem számít, akkor is így fog tenni. Az állatok tehát nem képesek az önmegtartóztatásra. A mi lemondásunk nagyon kellemes: a Hare Kṛṣṇát énekeljük, táncolunk, Kṛṣṇa nagyon finom ételeket küld, mi pedig megesszük. Ennyi az egész. A honfitársaitoknak miért nem tetszik ez a lemondás: az éneklés, a tánc, a finom ételek?

Bob: Tessék?

Śrīla Prabhupāda: Mivel lemondásokat gyakorolunk, Kṛṣṇa mindenféle jóval ellát bennünket. Tehát nem veszítünk semmit. Amikor Kṛṣṇás leszel, több kényelemben leszel részed, mint most. Ez tény. Az elmúlt húsz évben egyedül éltem, de semmilyen nehézségem nem volt. Mielőtt *sannyāsī* lettem, Delhiben laktam. Semmilyen nehézségem nem volt, pedig egyedül éltem.

Syāmasundara: Ha az ember nem gyakorol lelki önfegyelmet, a természet mindenféle kellemetlenséget kényszerít rá.

Śrīla Prabhupāda: Ó, igen. Ezt a *Bhagavad-gītā* is kijelenti:

*daivī hy eṣā guṇamayī
mama māyā duratyayā
mām eva ye prapadyante
māyām etām taranti te*

[„Az anyagi természet három kötőerejéből álló isteni energiámat nagyon nehéz legyőzni. De akik átadták magukat Nekem, azok könnyen túllépnek rajta.” (Bg. 7.14)] *Māyā* annyi nehézséget kényszerít ránk, de amint átadjuk magunkat Kṛṣṇának, nincs több kényszer.

Syāmasundara: Olyan ostobák voltunk, hogy mindig azt gondoltuk: majd egyszer, a jövőben boldogok leszünk.

Śrīla Prabhupāda: Igen, ez *māyā*, illúzió. Ez olyan, mint a szamár esete: felülz a szamár hátára, és az orra elé lógatsz egy marék füvet. A szamár meg azt gondolja: „Előre megyek egy kicsit, akkor majd elérem a füvet.” [Bob nevet.] De a fű mindig előrébb van egy lépéssel. Ezt hívják szamarizmusnak. [Mindenki nevet.] Mindenki azt gondolja, hogy ha egy kicsit előrébb megy, meg fogja kapni, és akkor nagyon boldog lesz.

Bob: Én... nagyon köszönöm a...

Śrīla Prabhupāda: Hmm?

Bob: Holnap el kell mennem, és...

Śrīla Prabhupāda: Ne azt mondd, hogy el kell menned [leave], hanem azt, hogy élned kell [live].

Bob: Most még erre nem vagyok képes. Arra gondoltam, holnap visszamegyek a városba, ahol lakom, de...

Śrīla Prabhupāda: Ne menj vissza.

Bob: Maradjak itt holnap is? Itt?

Śrīla Prabhupāda: Maradj itt.

Bob: Ha ön mondja, maradok.

Śrīla Prabhupāda: Jól van, rendes fiú vagy. [Hosszú szünet, majd csöndesebben folytatódik a beszélgetés.] Nagyon egyszerű az egész. Ha az élőlények elfeledkeznek Kṛṣṇáról, ebbe az anyagi világba kerülnek. Kṛṣṇa azt jelenti, hogy a neve, az alakja, a lakhelye, a kedvtelései minden.

Bob: Mi volt az utolsó?

Śrīla Prabhupāda: Hm? A kedvtelései.

Bob: A kedvtelései.

Śrīla Prabhupāda: Amikor a királyról beszélünk, hozzágondoljuk a királyi udvart, a palotát, a királynőt, a királyi hercegeket, a titkárokat, a hadsereget mindent. Nem igaz?

Bob: De.

Śrīla Prabhupāda: Ugyanígy, mivel Kṛṣṇa az Istenség Legfelsőbb Személyisége, amikor Rá gondolunk, hozzágondoljuk az energiáit is. Ez akkor teljes, ha azt mondjuk: „Rādhā-Kṛṣṇa”. Rādhā képviseli Kṛṣṇa összes energiáját. Kṛṣṇa pedig a Legfelsőbb Úr. Amikor tehát Kṛṣṇáról beszélünk, abban benne vannak az élőlények is, mert az élőlények energiák, Kṛṣṇa különféle, felsőbbrendű energiái. Amikor ez az energia nem szolgálja az energia forrását, az az anyagi lét. A világ nem szolgálja Kṛṣṇát. Illetve másképpen, közvetetten szolgálják Kṛṣṇát, ahogy az engedetlen polgárok is közvetett módon szolgálják a kormányt. A foglyok azért kerülnek a börtönbe, mert nem tartották be az állam törvényeit. A börtönben pedig kényszerítik őket arra, hogy betartsák az állam törvényeit. Ehhez hasonlóan itt is minden élőlény istentelen, akár tudatlanságból, akár tudatos döntés következtében. Nem akarózik elismerniük Isten felsőbbrendűségét. Démoniak. Mi pedig megpróbáljuk visszasegíteni őket az eredeti állapotukba. Ez a Kṛṣṇa-tudat mozgalmának a célja.

Bob: Szóba került a *bhaktákkal* az orvostudomány, és most erről szeretném önt megkérdezni. Ma néhány *bhaktával* lesétáltam a folyóhoz. Meg vagyok fázva, úgyhogy mondtam, hogy én nem akarok bemenni a vízbe. Néhányan úgy gondolták, mégis bele kellene mennem, mivel ez a Gangesz, mások azt mondták, hogy nem kéne belemennem, mert meg vagyok fázva, és aztán beszélgettünk, és nem értek valamit: azért betegszünk meg, mert rossz dolgokat követtünk el a múltban?

Śrīla Prabhupāda: Igen, ez tény.

Bob: De ha az ember...

Śrīla Prabhupāda: Bármilyen szenvedést kell is elszenvednünk, az mind a múltbeli rossz tetteink eredménye.

Bob: De ha már valaki kiszabadult a *karma* befolyása alól...

Śrīla Prabhupāda: Igen?

Bob: ...akkor is megbetegszik?

Śrīla Prabhupāda: Nem. Ha meg is betegszik, akkor is csak nagyon rövid időre.

Például itt van ez a ventilátor: ha kikapcsolod, még forogni fog egy pillanatig. Ez a mozgás nem az elektromos áramnak köszönhető. Ezt az erőt -minek is hívják ezt az erőt a fizikában?

Śyāmasundara: Tehetetlenségnek.

Śrīla Prabhupāda: A tehetetlenségnek köszönhető. De amint megáll, nincs több mozgás. Ehhez hasonlóan, még ha egy *bhakta*, aki meghódolt Kṛṣṇának, szenved is különböző anyagi következményektől, ez csak átmeneti. A *bhakta* ezért nem szenvedésnek, hanem Kṛṣṇa, Isten kegyének fogja fel a szenvedést.

Bob: Egy tökéletes lélek, egy *bhakta*, egy tiszta *bhakta*...

Śrīla Prabhupāda: Tiszta *bhakta* az, aki a nap huszonnégy órájában Kṛṣṇa-tudatos. Ez a tökéletesség. Ez a transzcendentális helyzet. A tökéletesség azt jelenti, hogy az ember az eredeti tudatára ébred. Ez a tökéletesség. Ezt a *Bhagavad-gītā* is kijelenti:

*sve sve karmany abhirataḥ
saṁsiddhiṁ labhate naraḥ*

„Mindenki elérheti a tökéletességet, ha a rá jellemző tulajdonságoknak megfelelő munkát végzi.” Teljes tökéletesség. *Saṁsiddhi*. A *siddhi* tökéletességet jelent. Ez a Brahman-megvalósítás, a lelki megvalósítás. A *saṁsiddhi* pedig odaadást jelent, ami a Brahman-megvalósítás után következik.

Bob: Meg tudná kérem ismételni, amit utoljára mondott?

Śrīla Prabhupāda: *Saṁsiddhi*.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: A *saṁ* azt jelenti, hogy teljes.

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: A *siddhi* pedig azt, hogy tökéletesség. A *Bhagavad-gītā* kijelenti, hogy az, aki hazatér, vissza Istenhez, elérte a maradéktalan tökéletességet. A tökéletesség akkor jön, amikor az ember megérti, hogy nem ez a test, hanem a lélek az éne. A *brahma-bhūta* annyit jelent, hogy Brahman-megvalósítás. Ez a tökéletesség. A *saṁsiddhi* pedig a Brahman-megvalósítás után következik, amikor az ember odaadó szolgálatba kezd. Ha tehát valaki már odaadó szolgálatot végez, tudnunk kell, hogy már megszerezte a Brahman-megvalósítást. Ezért hívják ezt *saṁsiddhinek*.

Bob: A legalázatosabban kérdem, hogy ön szokott-e betegséget, rosszullétet érezni?

Śrīla Prabhupāda: Hmm?

Bob: Ön személyesen érez-e betegséget vagy rosszullétet?

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Bob: Ez az ön múltbeli *karmájának* az eredménye?

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Bob: Aki tehát ebben az anyagi világban van, az sohasem menekül meg teljesen a *karmájától*?

Śrīla Prabhupāda: De, megmenekül. Egy *bhaktának* már nincsen *karmája*. Számára megszűnnek a karmikus visszahatások.

Bob: De bizonyára ön a legjobb *bhakta*.

Śrīla Prabhupāda: Hmm... Nem, egyáltalán nem tartom magam a legjobb *bhaktának*, inkább a leghitványabbnak.

Bob: Ne mondjon ilyet!

Śrīla Prabhupāda: Te vagy a legjobb *bhakta*.

Bob: [Nevet.] Ó, nem, dehogy! De, tudja, amit mond... amit ön mond az mindig helyénvalónak tűnik.

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Bob: Tehát ön a legkiválóbb *bhakta*.

Śrīla Prabhupāda: A lényeg az, hogy ha prédikál, még a legjobb *bhakta* is leereszkedik a másodosztályú *bhakta* szintjére.

Bob: Miért, mit csinálna az első osztályú *bhakta*?

Śrīla Prabhupāda: Az első osztályú *bhakta* nem prédikál.

Bob: Akkor mit csinál?

Śrīla Prabhupāda: Ő úgy látja, hogy nincs szükség prédikálásra. Ő mindenkiben

bhaktát lát. [Bob szívből elneveti magát.] Igen, ő már nem látja a nem-bhaktákat—mindenkit bhaktának lát. Őt úgy hívják, hogy uttama-adhikāri. De ha egyszer prédikálok, hogyan állíthatnám magamról azt, hogy a legjobb bhakta vagyok? Mint Rādhārānī. Senkiről sem gondolja, hogy ne lenne bhakta. Ezért mi Rādhārānihoz próbálunk közel kerülni.

Bob: Ó kicsoda?

Śrīla Prabhupāda: Rādhārānī Kṛṣṇa társnője.

Bob: Ó.

Śrīla Prabhupāda: Ha valaki odamegy Rādhārānihoz, Ő azt mondja Kṛṣṇának: „Itt a legjobb bhakta. Még nálam is jobb”, Kṛṣṇa pedig ezek után nem tud nemet mondani az illetőnek. Ilyen a legjobb bhakta. De ezt nem szabad utánozni, mondván, hogy „most már én vagyok a legjobb bhakta”.

*īśvare tad-adhīneṣu
bālīṣeṣu dviṣatsu ca
prema-maitrī-kṛpopekṣā
yaḥ karoti sa madhyamaḥ*

Egy másodosztályú bhakta látja, hogy egyesek irigyek Kṛṣṇára, de a legjobb bhakta ezt nem így látja. A legjobb bhakta úgy gondolkodik, hogy „Senki sem irigy Istenre. Mindenki jobb nálam.” Mint a Caitanya-caritāmṛta szerzője, Kṛṣṇadāsa Kavirāja. Azt mondja: „Alacsonyabb rendű vagyok az ürülékben élő féregnél is.”

Bob: Ki mondja ezt?

Śrīla Prabhupāda: Kṛṣṇadāsa Kavirāja, a Caitanya-caritāmṛta szerzője: *purīṣera kīta haite muṇi se laghiṣṭha*. Nem képmutatásból beszél így. Őszintén így érez. „Én vagyok a leghitványabb. Mindenki a legjobb, de én a leghitványabb vagyok. Mindenki Kṛṣṇát szolgálja, csak én nem.” Caitanya Mahāprabhu azt mondta: „Ó, egy szemérmeyi odaadásom sincs Kṛṣṇa iránt. Csak képmutatásból sírok. Ha Kṛṣṇa bhaktája volnék, már rég meghaltam volna. De még mindig élek. Ez bizonyítja, hogy nem szeretem Kṛṣṇát.” Így gondolkodik a legkiválóbb bhakta. Annyira el van merülve a Kṛṣṇa iránti szeretetben, hogy azt mondja: „Minden megy a maga útján, de mivel mindenki közül én vagyok a leghitványabb, nem láthatom Istent.” Ilyen a legkiválóbb bhakta.

Bob: Egy bhaktának tehát mindenki felszabadulásán kell munkálkodnia?

Śrīla Prabhupāda: Igen. A bhaktának egy hiteles lelki tanítómester irányítása alatt kell tevékenykednie, és nem szabad a legkiválóbb bhaktát utánoznia.

Bob: Kérem?

Śrīla Prabhupāda: Az embernek nem szabad a legkiválóbb bhaktát utánoznia.

Bob: Ja, utánoznia. Értem.

Syāmasundara: Egyszer azt mondtad, hogy néha beteg vagy, vagy fájdalmat érzel a tanítványaid bűnös tettei miatt. A betegség néha lehet ennek a következménye? Okozhatja ez?

Śrīla Prabhupāda: Kṛṣṇa azt mondja:

*aham tvām sarva-pāpēbhyo
mokṣayisyāmi mā śucaḥ*

„Én majd megszabadítalak minden bűnös visszahatástól, ne félj.” Kṛṣṇa hatalma olyan nagy, hogy azonnal el tudja venni az ember minden bűnét, s azon nyomban ki tudja javítani őket. Ha azonban egy élőlény átvállalja Kṛṣṇától ezt a szerepet, akkor a bhaktái bűnös tettei után járó felelősséget is átveszi. Ebből következően gurunak lenni nem könnyű feladat. Érted? Le kell nyelnie és hatástalanítania kell az összes mérget. Ezért néha mivel ő nem Kṛṣṇa ez okoz némi gondot. Ezért is tiltotta meg Caitanya Mahāprabhu, hogy a lelki tanítómester túl sok *śiṣyát*, túl sok tanítványt vállaljon. De a prédikálás érdekében a prédikálás fokozása érdekében nekünk sok tanítványt kell elfogadnunk, még akkor is, ha emiatt szenvedünk. Ez tény. A lelki tanítómesternek magára kell vállalnia a felelősséget a tanítványai összes bűnös tetteért. Tanítványokat avatni tehát kockázatos dolog, hacsak az ember nem képes arra, hogy az összes bűnt

hatástalanítsa.

*vāñchā-kalpa-tarubhyaś ca
kṛpā-sindhubhya eva ca
patitānām pāvanebhyo
vaiṣṇavebhyo namo namaḥ*

[„Felajánlom tiszteletteljes hódolatomat az Úr összes *vaiṣṇava* hívének, akik olyanok, mint a mindenki óhaját teljesítő kívánságfák, és nagyon könyörületesek a bűnös, feltételekhez kötött lelkek iránt.”] Felelősséget vállal az összes bűnös lélekért. Ez az elképzelés a Bibliában is megtalálható. Jézus Krisztus magára vállalta az emberek összes bűnös visszahatását, és feláldozta az életét. Ilyen felelősséget vállal a lelki tanítómester. K

rsna Ó Kṛsna, következésképp Ó *apāpa-viddha*: nincsenek Rá hatással a bűnös visszahatások. Az élőlény azonban időnként szenved tőlük, mert olyan parányi. Nagy tűz, kis tűz. Ha egy nagy dolgot dobsz kis tűzbe, előfordulhat, hogy kialszik. Egy nagy tűzbe azonban bármit belevehetsz. A nagy tűz mindent el tud égetni.

Bob: Krisztus szenvedése is ilyen volt?

Srila Prabhupāda: Hmm?

Bob: Krisztus szenvedése is...

Srila Prabhupāda: Ezt már elmagyaráztam. Magára vállalta az összes ember bűnös visszahatását, és ezért szenvedett.

Bob: Értem.

Srila Prabhupāda: Azt mondta, ez benne van a Bibliában -hogyan magára vette az emberek minden bűnét, és feláldozta az életét. De ezek a keresztények törvényt csináltak belőle, hogy Krisztusnak szenvednie kell, miközben ők mindenféle ostobaságot elkövetnek. [Bob kurtán felnevet.] Ennyire ostobák! Hagyták, hogy Jézus Krisztus szerződésben kötelezze magát arra, hogy magára vállalja az ő összes bűnös visszahatásukat, hogy ők folytathassák a szármáságaikat. Ez a vallásuk. Krisztus olyan nagy-lelkű volt, hogy magára vette az összes bűnüket és szenvedett, de ez nem készíteti arra őket, hogy felhagyjanak ezekkel a bűnökkel. Nem így értelmezték a dolgot. Nagyon könnyedén fogták föl: „Jézus Krisztus hadd szenvedjen, mi meg csináljuk tovább az ostobaságainkat!” Nem igaz?

Bob: De igen.

Srila Prabhupāda: Szégyellniük kellene magukat: „Az Úr Jézus Krisztus szenvedett értünk, mi meg csak folytatjuk tovább a bűnös tetteinket.” Ő mindenkinek megmondta: „Ne ölj!” ők mégis ölnek, azt gondolván, hogy az Úr Jézus Krisztus majd megbocsát nekik, és magára vállalja bűneik összes következményét. Ezt lehet tapasztalni. Nagyon kell vigyáznunk: „A bűnös tetteim miatt a lelki tanítómesterem szenvedni fog, ezért egy szemernyi bűnös tettet sem követek el.” Ez a tanítvány kötelessége. Az avatás után minden bűnös visszahatásnak vége. Ha pedig ezután követ el bűnöket, azért a lelki tanítómestere szenvedni fog. Egy tanítványnak együttérzőnek kell lennie, és mérlegelnie kell ezt. „Bűnös tetteim miatt a lelki tanítómesterem szenvedni fog.” Ha a lelki tanítómestert megtámadja valamilyen betegség, az mások bűnös tettei miatt van. „Ne fogadj el túl sok tanítványt!” De mi a prédikálás miatt mégis megtesszük. Nem baj, ha szenvednünk kell, akkor is elfogadjuk őket. A kérdésed tehát az volt, hogy amikor szenvedek, az a múltbeli rossz cselekedeteim miatt van-e. Ugye ez volt? Az én rossz cselekedetem az, hogy elfogadtam néhány ostoba tanítványt is. Ez az én rossz cselekedetem.

Bob: Ez előfordul időnként?

Srila Prabhupāda: Igen. Teljesen biztos, hogy előfordul, mert olyan sok embert fogadunk el. A tanítványnak kötelessége, hogy óvatos legyen. „A lelki tanítómesterem megmentett. Nem szabad újabb szenvedést okoznom neki.” Amikor a lelki tanítómester szenved, Kṛsna megmenti. Kṛsna azt gondolja: „Hiszen annyi felelősséget magára vállalt, hogy megmenten egy bűnöst.” Kṛsna tehát ott van.

*kaunteya pratijānīhi
na me bhaktaḥ pranaśyati*

[„Ó, Kuntī fia, hirdesd bátran: az Én hívem nem vész el soha!”] Mivel a lelki tanítómester Kṛṣṇáért vállalja a kockázatot.

Bob: Ha önnek fáj valami, az nem ugyanaz a fajta fájdalom...

Śrīla Prabhupāda: Nem, az nem a *karma* miatt van. Lehet, hogy néha van némi fájdalom, hogy a tanítvány tudja: a lelki tanítómestere az ő bűnös tettei miatt szenved.

Bob: Most nagyon jó színben van.

Śrīla Prabhupāda: Mindig jól érzem magam abban az értelemben, hogy ha szenvedek is, tudom, hogy Kṛṣṇa meg fog védeni. De ez a szenvedés nem a bűnös tetteim eredménye.

Bob: De mondjuk amikor a városban, ahol lakom, csak forralt vizet iszom, mivel előfordulhat, hogy a vízben valamilyen kórokozó van. De minek igyak forralt vizet, ha a múltban elég jó voltam ahhoz, hogy ne legyek beteg? Akkor bármilyen vizet megihatok. Ha pedig nem viselkedtem megfelelően, úgyis megkapom a betegséget.

Śrīla Prabhupāda: Amíg az anyagi világban vagy, nem hagyhatod figyelmen kívül a fizika törvényeit. Tegyük fel, hogy elmész az őserdőbe, és ott van egy tigris. Teljesen egyértelmű, hogy meg fog támadni, akkor hát minek mennél oda önszántadból, hogy megtámadjon? Egyáltalán nem arról van szó, hogy a *bhaktának* készakarva fizikai kockázatot kellene vállalnia, amíg fizikai teste van. Nem arról van szó, hogy fittyet hányhat a fizika törvényeire: „Most már *bhakta* vagyok, fittyet hányok mindenre.” Ez ostobaság.

*anāsaktasya viṣayān
yathārham upayūñjataḥ
nirbandhaḥ kṛṣṇa-sambandhe
yuktaṁ vairāgyam ucyate*

A *bhaktának* el kell fogadnia az élethez szükséges dolgokat, de ragaszkodás nélkül. Forralt vizet iszik, de ha nem áll rendelkezésre forralt víz, akkor egyáltalán nem iszik vizet? Ha nincs forralt víz, iszik közönséges vizet. Mi általában Kṛṣṇa-*prasādát* eszünk, de az utazás során néha szállodában kell étkeznünk. Attól, hogy az ember *bhakta*, még nem kell úgy gondolkodnia, hogy „Szállodában semmit nem eszem. Inkább éhezem.” Ha éhezem, legyöngülök, és nem fogok tudni prédikálni.

Bob: A *bhakták* elveszítik az egyéniségük egy részét abban az értelemben, hogy
Śrīla Prabhupāda: Nem, ők maradéktalanul egyének, hogy örömet szerezhessenek Kṛṣṇának. Kṛṣṇa azt mondja: „Meghódoltál Előttem.” Tehát önszántából hódolt meg. Nem arról van szó, hogy elvesztette volna az egyéni voltát. Eppen hogy megőrzi az egyéniségét. Mint ahogy Arjuna is. Kezdetben nem akart harcolni, az individualitása miatt. De amikor elfogadta Kṛṣṇát lelki tanítómesterének, *śiṣya* [tanítvány] lett belőle. Ezután bármit is parancsolt Kṛṣṇa, igent mondott rá. De ez nem azt jelenti, hogy elvesztette volna az egyéniségét. Önszántából elfogadta: „Amit Kṛṣṇa mond, megteszem.” Ahogy az én összes tanítványom is: nem veszítették el az egyéniségüket, csak meghódoltak az egyéniségükkel. Erre szükség van. Például tételezzük fel, hogy egy ember nem él neki életet. Ez még nem jelenti azt, hogy impotenssé válik. Ha akar, élhet neki életet ezerszer is. De önszántából lemondott róla. *Param drṣtvā nivartate*: magasabb rendű ízre tett szert. Néha böjtölünk, ez azonban nem jelenti azt, hogy betegek vagyunk. Önszántunkból böjtölünk. Ez nem azt jelenti, hogy nem vagyok éhes, vagy hogy ne tudnék enni. De önszántamból böjtölök.

Bob: Az a *bhakta*, aki meghódol, megőrzi az egyéni ízlését?

Śrīla Prabhupāda: Igen, teljes mértékben.

Bob: A különböző dolgok iránti fogékonyságát?

Śrīla Prabhupāda: Hmm?

Bob: Megmarad-e csak rá jellemzően az, hogy mit szeret és mit nem szeret?

Śrīla Prabhupāda: Igen, mindene megmarad. De Kṛṣṇát részesíti előnyben. Mondjuk tegyük fel, hogy szeretem ezt a dolgot, de Kṛṣṇa azt mondja, hogy többé nem használhatom. Akkor nem fogom használni. Kṛṣṇa kedvéért.

*nirbandhaḥ kṛṣṇa-sambandhe
yuktaṁ vairāgyam ucyate*

Kṛṣṇa elmondja, hogy mit szeret, nekünk pedig azt kell felajánlanunk Neki, amit szeret, aztán pedig elfogadnunk a *prasādát*. Kṛṣṇa szereti Rādhārāṇit. Ezért a *gopik* mind azon

munkálkodnak, hogy Rādhārāṇī és Kṛṣṇa találkozasson egymással. „Kṛṣṇa szereti ezt a *gopīt*. Rendben van, mi majd segítünk Neki.” Ez a Kṛṣṇa tudat. Az, hogy Kṛṣṇa érzéseit elégtjük ki, nem pedig a mieinket. Ez a *bhakti*. Ezt hívják *premának*, Kṛṣṇa iránti szeretetnek. „O, Kṛṣṇa szereti ezt! Akkor ezt kell Neki adnom!”

Bob: Tegyük fel, hogy van valamilyen *prasāda* [Kṛṣṇának felajánlott étel]. Fel van ajánlva, és akkor megyünk enni, és különféle fogásokat szolgálnak fel. Van, amit szeretek közülük, és van, ami egyáltalán nem ízlik.

Srila Prabhupāda: Ezt nem szabad csinálni. A tökéletes az, ha mindent elfogadunk, amit Kṛṣṇának felajánlottak. Ez a tökéletesség. Nem mondhatjuk azt, hogy „Ezt szeretem, azt nem szeretem.” Ha ilyen megkülönböztetést teszünk, az azt jelenti, hogy nem értjük, mi a *prasāda*.

Egy bhakta: Mi van akkor, ha valaki megmondja, hogy mit szeret és mit nem?

Mondjuk valaki *prasādát* készít

Srila Prabhupāda: Nincs olyan, hogy szeretem, nem szeretem. Amit Kṛṣṇa szeret, és kész.

Egy bhakta: Igen. De mondjuk valaki főz valamit, valami *prasādát* Kṛṣṇának, de nem sikerül olyan jól, és

Srila Prabhupāda: Nem, ha őszintén és odaadással főzték, Kṛṣṇának ízleni fog. Mint Vidura is. Vidura banánt adott Kṛṣṇának, de annyira a gondolataiba merült, hogy a banánt dobta el, Kṛṣṇának pedig a héját adta, Kṛṣṇa mégis megette. [Mindenki nevet.] Kṛṣṇa tudta, hogy odaadással adta, Kṛṣṇa pedig mindent meg tud enni, feltéve, ha ott az odaadás. Nem számít, hogy anyagi szempontból ízletes-e vagy sem. Ugyanígy a *bhakta* is elfogadja a Kṛṣṇa-*prasādát*, függetlenül attól, hogy anyagi szempontból ízletes-e vagy sem. Mindent el kell fogadnunk.

Egy bhakta: De ha nincs ott az odaadás, mint például Indiában

Srila Prabhupāda: Ha nincs ott az odaadás, Kṛṣṇa semmilyen ételt nem szeret, sem a jó, sem a rossz ízűt. Nem fogadja el.

Egy bhakta: Indiában Valaki

Srila Prabhupāda: O, már megint India! Ne emlegesd folyton Indiát! Beszélj inkább a filozófiáról. Ha nincs odaadás, Kṛṣṇa nem fogad el semmit, sem Indiában, sem máshol. Az Úr Kṛṣṇa nem köteles elfogadni valamit, ami sok pénzbe került vagy ami nagyon ízletes. Kṛṣṇának nagyon sok ízletes étele van Vaikuṅṭhán. Nem vágyik finom ételekre. Az odaadást, a *bhaktit* fogadja el. Az igazi dolog az odaadás, nem az étel. Kṛṣṇa ebből a világból semmilyen ételt nem fogad el. Csak az odaadást fogadja el.

*patraṁ puṣpaṁ phalaṁ toyāṁ
yo me bhaktyā prayacchati
tad ahaṁ bhakty-upahṛtam
aśnāmi prayatātmanaḥ*

[„Ha valaki szeretettel és odaadással áldoz Nekem egy levelet, egy virágot, egy gyümölcsöt vagy egy kevés vizet, Én elfogadom azt.”] „Ha valaki szeretettel és odaadással áldoz fel Nekem valamit” ez a követelmény. Ezért nem engedjük senkinek, aki nem *bhakta*, hogy főzzön. Kṛṣṇa semmit nem fogad el egy nem-*bhakta* kezéből. Miért fogadna el bármit is? Hiszen nem éhes. Nincs szüksége semmilyen ételre. Csak az odaadást fogadja el, és kész. Ez a lényeg. Az embernek tehát *bhaktává* kell válnia. Nem jó szakácsa. De ha *bhakta*, akkor egyúttal jó szakács is lesz. Automatikusan jó szakács válik belőle. Ezért az embernek egyszerűen csak jó *bhaktává* kell válnia, s akkor az összes többi jó tulajdonság is automatikusan megjelenik. Ha pedig nem *bhakta* az illető, egyetlen jó tulajdonságának sincs értéke. Az elme szintjén van, tehát nincs semmi jó tulajdonsága. [Hosszú szünet következik a beszélgetésben.]

Srila Prabhupāda: Mennyi is az idő?

Śyāmasundara: Hat óra.

Srila Prabhupāda: A kérdés-feleletekre szükség van. Ezek mindenki számára hasznosak.

Bob: Még mindig van egy kérdésem a *prasādával* kapcsolatban.

Srila Prabhupāda: Sūta Gosvāmī azt mondja:

*munayah sādhu pṛṣṭo 'ham
bhavadbhir loka-maṅgalam
yat kṛtaḥ kṛṣṇa-sampraśno
yenātmā suprasīdati*

[„Ó, bölcsek, helyesen kérdeztetek! Kérdéseitek értékesek, mert az Úr Kṛṣṇára vonatkoznak, s ezért lényegesek a világ érdeke szempontjából. Csak az ilyen kérdések tudják maradéktalanul elégedetté tenni az önvalót.” (Bhāg. 1.2.5)] A *kṛṣṇa-sampraśnaḥ* nagyon jó. Ha ilyesmikről beszélgettek és hallotok, az *loka-maṅgalam*, mindenki számára áldásos. A kérdések is és a válaszok is.

Bob: Még mindig annyi mindent nem értek a *prasādával* kapcsolatban. De ha gondolja, még gondolkozom rajta, és majd holnap teszem fel a kérdéseimet.

Śrīla Prabhupāda: A *prasāda* mindig *prasāda*. De mivel nem vagyunk kellően emelkedettek, előfordul, hogy van olyan *prasāda*, amit nem szeretünk.

Bob: Én konkrétan azt tapasztaltam, arra gondolok hogy van, ami túl fűszeres, és attól megfájdul a gyomrom.

Śrīla Prabhupāda: Nos Ez annak tudható be, hogy nem értékeled kellőképpen, de persze a szakácsnak is tekintettel kell lennie az ilyesmire. Kṛṣṇának első osztályú ételleket kell felajánlani. Ha a szakács a legrosszabb minőséget ajánlja fel neki, akkor nem végzi megfelelően a kötelességét. De Kṛṣṇa bármit elfogadhat, ha azt egy *bhakta* ajánlja fel, és egy *bhakta* is el tud fogadni bármilyen *prasādát*, még akkor is, ha az fűszeres. Hira nyakaśipu mérget adott a fiának [amit a fia felajánlott Kṛṣṇának], a fia pedig megitta, mintha csak nektár lenne. Tehát még akkor is, ha az étel mások számára fűszeresnek tűnik, a *bhaktának* nagyon ízletes lesz. Mit számít, ha fűszeres az étel? Neki mérget adtak, igazi mérget. És Pūtanā *rākṣasī* is mérget kínált Kṛṣṇának, de Kṛṣṇa olyan kedves, hogy azt gondolta: „Úgy vett az ölébe, mint egy anya”, ezért elfogadta a mérget, a boszorkányt pedig felszabadította. Kṛṣṇa nem nézi a rosszat. Egy jó ember nem nézi a rosszat, csak a jót. Mint amikor az egyik kiváló istentestvérem üzletet akart kötni Guru Mahārājammal [lelki tanítómester], de Guru Mahārājám nem vette figyelembe a dolog rossz oldalát. Azt gondolta: „Azért jött, mert szolgálni akar.”

Bob: Ki volt az? Kivel akart üzletet kötni?

Śrīla Prabhupāda: A Guru Mahārājámról beszéltek.

Bob: Ó, értem. Volna egy másik kérdésem is a *prasādáról*, ha lehet. Mondjuk, hogy az egyik *bhaktának* valamilyen egészségügyi problémája van, és egy bizonyos fajta ételt nem ehetsz — például van olyan *bhakta*, aki nem ehetsz ghít, mert baj van a májával. Ezeknek a *bhaktáknak* is enniük kell minden *prasādából*?

Śrīla Prabhupāda: Nem, nem. Azok, akik nem tökéletes *bhakták*, tehetnek különbséget. Egy tökéletes *bhakta* azonban nem tesz különbséget. Miért kellene utánoznod a tökéletes *bhaktát*? Amíg különbséget teszel a dolgok között, addig nem vagy tökéletes *bhakta*. Miért kellene hát természetellenes módon utánoznod a tökéletes *bhaktákat*, és mindent megenned?

Bob: Ó.

Śrīla Prabhupāda: A lényeg az, hogy a tökéletes *bhakta* nem tesz különbséget. Bármit ajánlanak fel Kṛṣṇának, az nektár. Ennyi az egész. Kṛṣṇa egy *bhaktától* mindent elfogad. „Amit egy *bhakta* ajánl fel Nekem”, azt Ő elfogadja. A *bhaktára* is ugyanez érvényes. Nem érted a lényegét? A tökéletes *bhakta* semmilyen különbséget nem tesz. De ha én nem vagyok tökéletes *bhakta*, és különbséget teszek a dolgok között, nem szabad utánoznom a tökéletes *bhaktát*. Lehet, hogy nem tudok mindent megemészteni, mert nem vagyok tökéletes *bhakta*. Egy *bhakta* ne legyen ostoba. Úgy mondják:

kṛṣṇa ye bhaje se baḍa catura

Egy *bhakta* tisztában van a helyzetével, és elég értelmes ahhoz, hogy ennek megfelelően viselkedjen másokkal.

HETEDIK FEJEZET

Kṛṣṇa-tudatos tettek

1972. február 29., este (folytatás)

Egy indiai úr: Milyen tettekkel szerezhet az ember jó karmát?

Śrīla Prabhupāda: Jó karma az, amit a Védák előírnak. Nevezetesen azt írják elő, hogy az ember mutasson be *yajñát*. A *yajña* olyan tetteket jelent, amelyeket az Úr Viṣṇu, az Istenség Legfelsőbb Személyisége elégedettségére hajtottak végre. A jó karma tehát a védikus irodalom előírásaival összhangban végrehajtott *yajñákat* jelent. A *yajña* célja pedig az, hogy elégedetté tegyünk vele a Legfelsőbb Urat. Jó, törvénytisztelő polgár az, akinek a tettei elégedetté teszik a kormányt, a jó karma pedig az, amelyik elégedetté teszi az Úr Viṣṇut, a Legfelsőbb Urat. Sajnos a modern civilizáció még azt sem tudja, mit jelent az, hogy az Istenség Legfelsőbb Személyisége, nemhogy elégedetté akarná tenni Ot. Az embereknek erről fogalmuk sincs, csak az anyagi tettekkel foglalkoznak. Ezért mindegyikük csak rossz karmát hajt végre, aminek következtében szenved. Vak vezet világtalant, s aztán mindkettő szenved a rossz karmától. Ezt nagyon könnyű megérteni: ha az ember elkövet valamilyen gaztettet, szenvedni fog miatta. Ha pedig tesz valami jót az államnak vagy a népnek, elismerik, sőt, még ki is tüntethetik érte. Ez a jó és a rossz karma. A jó karma tehát azt jelenti, hogy az embernek valamilyen anyagi boldogságban, a rossz karma pedig azt, hogy valamilyen anyagi szenvedésben van része. A jó karma révén jó születést, jó családot, vagyont, pénzt kaphat. Lehet, hogy tudós lesz, és lehet, hogy szép is. [Eltelik egy kis idő.]

Bob: Mi a helyzet azzal az emberrel, aki aki nem sokat tud Istenről, de

Śrīla Prabhupāda: Akkor ő egy állat. Az állat nem tudja, mi a jó. Aki nem tudja, mit jelent az, hogy Isten, vagy aki nem próbálja megérteni, kicsoda Isten, az egy állat. Az állatoknak négy lábuk van, ennek viszont csak kettő. Darwin elmélete szerint ők majmok. Tehát bárki, aki nem tudja, kicsoda Isten, vagy nem próbálja megismerni Istent, nem több egy állatnál.

Bob: Mi a helyzet az ártatlan emberekkel?

Śrīla Prabhupāda: Az állat nagyon ártatlan. Akkor sem fog tiltakozni, ha elvágod a torkát. Az ártatlanság tehát nem a legjobb tulajdonság. Az állatok egytől egyig ártatlanok. Eppen ezért elvágthatod a torkukat. Ha tehát valaki ártatlan, az nem egy túl jó tulajdonság. Mi inkább azt ajánljuk mindenkinek, hogy legyen nagyon-nagyon intelligens, és akkor majd megértheti, kicsoda Kṛṣṇa. Naiv, tudatlan tökfilkónak lenni nem a legelőnyösebb dolog. Az egyszerűség, az egy más kérdés, de attól még nem kell ostobának lenni.

Bob: El tudná még egyszer magyarázni, mit jelent az intelligencia?

Śrīla Prabhupāda: Az intelligencia azt jelenti Ha valaki tudja, hogy ki ő, mi ez a világ, kicsoda Isten, és mindezek között mi a kapcsolat, akkor az ilyen ember intelligens. Az állat nem tudja, hogy ő kicsoda. Azt hiszi, hogy egyetlen a testével. Ugyanígy, ha valaki nem tudja, hogy ő kicsoda, akkor nem lehet intelligens.

Bob: Mi a helyzet azzal az emberrel, aki azt teszi megpróbálja azt tenni, ami helyes, nagyon lelkiismeretesen, nem pedig úgy, hogy közben azt sem tudja, mit csinál? Mint egy szolga, aki nagyon becsületes a gazdájával szemben, pedig tudja, hogy ha nem volna becsületes, akkor sem kapnák el. Ha ennek ellenére is becsületes marad az ilyen ember

Ez is egyfajta jó karma?

Śrīla Prabhupāda: Igen, ha valaki becsületes, az is jó karma. Azt, hogy miként váljunk jó emberré, a *Bhagavad-gītā* írja le részletesen.

*daivī sampad vimokṣāya
nibandhāyāsuri matā*

Ha tehát szert teszel a *daivī sampadra* [transzcendentális tulajdonságokra], akkor *vimokṣāya*: fel fogsz szabadulni. Ha pedig *nibandhāyāsuri*, azaz démoni tulajdonságok jellemeznek, akkor egyre jobban belegabalyodsz az anyagi létbe. A modern civilizáció

sajnos nem tudja, mit jelent a felszabadulás és mit az anyagi rabság. Annyira tudatlanok, hogy nem tudják. Ha például megkérdezem tőled, hogy mit értesz felszabadulás alatt, tudnál felelni? [*Csönd.*] Ha pedig azt kérdezem meg, hogy mit értesz anyagi rabság alatt, tudod a választ? [*Ismét csönd.*] Ezek a szavak szerepelnek a védikus irodalomban—a felszabadulás és a rabság—, de jelenleg az emberek még azt sem tudják, hogy mi a felszabadulás, és mi a rabság. Fölöttébb tudatlanok és ostobák, mégis büszkék arra, hogy milyen magas szintű a tudásuk. Meg tudod mondani, mit jelent a felszabadulás? Professzor vagy, tanár, de ha megkérdezlek, el tudod magyarázni, mi a felszabadulás?

Bob: Kielégítően biztosan nem, hiszen ha el tudnám magyarázni, nagyon gyorsan felszabadulnék.

Śrīla Prabhupāda: Ha nem tudod, mi a felszabadulás, honnan tudod, hogy milyen gyors vagy milyen lassú? [*Mindenki nevet.*] Felszabadulásról szó sincs. Az se nem gyors, se nem lassú. Először meg kell értened, hogy mi a felszabadulás. Ha nem tudod, merre megy a vonat, mi haszna megkérdezni, hogy megérteni, hogy vajon lassan megy-e vagy gyorsan? Fogalmad sincs az úti célodról. Mi a felszabadulás?

Bob: Hát

Śrīla Prabhupāda: Most én kérdezek. Egész nap te kérdezel engem, most én kérdezek téged.

Bob: [*Nevet.*] Hát jó hadd gondolkozzam egy kicsit.

Śrīla Prabhupāda: A felszabadulást a *Śrīmad-Bhāgavatam* magyarázza el. A felszabadulás pontos szanszkrit megfelelője az, hogy *mukti*. Ezt a *Śrīmad-Bhāgavatam* a következőképpen határozza meg:

*muktir hitvānyathā rūpam
svarūpena vyavasthitih*

Az embernek nem kellene több ostobaságot művelnie, hanem fel kellene emelkednie eredeti helyzetébe. Ez azonban azért zavarba ejtő, mert senki nincs tisztában az eredeti helyzetével, sem pedig azzal, hogy hogyan kell helyesen cselekedni. Mert az emberek többnyire másként cselekszenek, mert nem tudják, mi a helyes -a modern ember semmit nem tud a saját életéről. Ez egy nagyon kellemetlen helyzet. Nem tudnak semmit.

Bob: Meg tudná nekem mondani, mik a becsületes ember jellemzői?

Śrīla Prabhupāda: Ha valaki nem tudja, mit jelent becsületesnek lenni, hogy lehet becsületes? Csak akkor lehet az ember becsületes, ha tudja, mi az. Mit jelent becsületesnek lenni? Először te magyarázd el.

Bob: Háát szóval becsületesnek lenni azt jelenti, hogy az ember azt teszi, amit valóban helyesnek gondol.

Śrīla Prabhupāda: A tolvaj azt gondolja, lopnia kell, hogy el tudja tartani a gyerekeit, és ez helyénvaló. Akkor tehát ez azt jelenti, hogy becsületes? Mindenki így gondolkozik. A mészáros is azt gondolja: „Ez az életem. Mindennap el kell vágnom az állatok torkát.” Ugyanígy mi is a neve annak a vadásznak? Aki találkozott Nārada Munival?

Śyāmasundara: Mrgāri.

Śrīla Prabhupāda: Igen, Mrgāri. Nārada megkérdezte tőle: „Miért ölsz nap mint nap?” Ő pedig azt felelte: „Ez a dolgom. Apám tanított rá.” Becsületesen csinálta, amit csinált. Az tehát, hogy ki mit érez becsületesnek, a kultúrától függ. A tolvaj kultúrája más. Ő azt hiszi, hogy lopni becsületes dolog.

Bob: Akkor hát, mit jelent a becsületesség?

Śrīla Prabhupāda: Igen, én is ezt kérdezem. [*Mindenki nevet.*] A valódi becsületesség az, hogy nem sérted meg más tulajdonát. Például ez az én asztalom. Ha magaddal akarnád vinni, amikor elmész, az becsületes dolog lenne? A becsületesség egyszerű meghatározása tehát az, hogy nem szabad megsérteni mások jogait. Ezt jelenti a becsületesség.

Bob: Ha valaki becsületes, akkor a jóság kötőerejében van? Ez így helytálló?

Śrīla Prabhupāda: Hogyne, természetesen. Mert a jóság kötőereje azt jelenti, hogy van tudás. Ha tudod, hogy ez az asztal nem a tiéd, hanem Svāmijé, akkor nem próbálsz meg elvenni. Ezért az embernek tudásra -alapos ismeretekre -van szüksége ahhoz, hogy becsületes lehessen.

Bob: Az imént azt mondta, hogy a jóság kötőereje azt jelenti, hogy az embernek van tudása Istenről, de valaki lehet becsületes anélkül is, hogy túl sok tudása lenne Istenről.

Srila Prabhupāda: Hmm?

Bob: Anélkül anélkül, hogy becsületesek lennének illetve anélkül, hogy azt gondolnák magukról, hogy becsületesek, mert ez Isten parancsa -egyszerűen csak érzik, hogy becsületesnek kell lenniük.

Srila Prabhupāda: Hmm. Isten azt akarja, hogy mindenki becsületes legyen. Miért gondolkodna Isten másként?

Bob: Tehát tehát az ember teljesítheti Isten óhaját anélkül, hogy tudná, Isten óhaját teljesíti? Például lehet, hogy valaki a jóság

Srila Prabhupāda: Nem, ha az ember úgy követ, hogy közben nem tudja -az abszurdum. Tudnod kell, hogy mi Isten parancsa. És ha betartod, akkor becsületes vagy.

Bob: Akkor tehát az ember nem is lehet becsületes anélkül, hogy ismerné Istent?

Srila Prabhupāda: Nem, mert Isten a legfelsőbb tulajdonos, a legfelsőbb élvező és a legjobb barát. Ez áll a *Bhagavad-gītā*ban. Ha valaki tisztában van ezzel a három dologgal, teljes tudása van. Mindössze ezzel a három dologgal: hogy Isten mindennek a birtokosa, Isten mindenkinek a barátja, és Isten mindennek az élvezője. Mindenki tudja például, hogy a testben a gyomor az élvező. Nem a kéz, a láb, a szem vagy a fül. Ezek csak arra valók, hogy segítsék a gyomrot. A szemek—a keselyű például tíz kilométeres magasságba is felrepül, hogy ennivaló után nézzen a gyomor számára. Nem igaz?

Bob: De igen.

Srila Prabhupāda: És akkor a szárnyak odaröpítik, a csőr pedig elragadja az ennivalót. Ahogyan ebben a testben a gyomor az élvező, úgy az egész kozmikus teremtés -mind az anyagi, mind a lelki -központi alakja Kṛṣṇa, Isten. Ő az élvező. Ezt megérthetjük egyszerűen úgy is, ha megnézzük a saját testünket. A test is egy teremtés, aminek ugyanolyan mechanikai szerkezete van, mint az egész univerzumnak. Bármerre is megy az ember, ugyanazt a mechanikai szerkezetét találja mindenütt, még az állatokban is. Az emberi test és a kozmikus teremtés is szinte egyazon mechanizmus szerint működik. Könnyen beláthatod ebből, hogy ebben a testben -vagy bármilyen testben, beleértve a te testedet is -a gyomor az élvező. Van egy központi élvező. És a gyomor egyben barát is, mert ha nem tudod megemészteni az ételt, akkor könnyű belátni, hogy az összes többi testrészt elgyöngül. A gyomor tehát a barátunk. Megemészti az ételt, aztán pedig szétosztja az energiát az összes testrészt között. Nem igaz?

Bob: De igen.

Srila Prabhupāda: Ehhez hasonlóan az egész teremtés központi gyomra Isten, azaz Kṛṣṇa. Ő az élvező. Ő a barát, és mint legfelsőbb tulajdonos, Ő tart el mindenkit. Ahogy a király is el tudja tartani az ország összes polgárát, mert ő a tulajdonos. Anélkül hogy tulajdonos lenne, hogyan lehetne valaki mindenki barátja? Ezeket a dolgokat fontos megérteni. Kṛṣṇa az élvező, Kṛṣṇa a tulajdonos és Kṛṣṇa a barát. Ha tudod ezt a három dolgot, teljes a tudásod; nem kell ennél többet megértened.

yasmin vijñāte sarvam evaṁ vijñātām bhavati

Ha egyszerűen e három ismérv alapján megérted, hogy kicsoda Kṛṣṇa, teljes a tudásod. Nincs szükséged semmilyen más tudásra. De az emberek nem fognak egyetérteni. „Miért Kṛṣṇa legyen a tulajdonos? Miért nem Hitler? Vagy Nixon?” Ez történik. Ezért vagytok bajban. De ha mindössze ezt a három dolgot megérted, a tudásod teljes lesz. De ti nem látjátok be, és számos akadályt gördítetek e három dolog megértésének útjába. Emiatt vannak a bajok. Pedig a *Bhagavad-gītā*ban világosan ez áll:

*bhoktāraṁ yajña-tapasāṁ
sarva-loka-maheśvaraṁ
suhṛdaṁ sarva-bhūtānāṁ
jñātvā mām śāntim ṛcchati*

[„Akinek tudata Bennem merül el, s tudja, hogy Én vagyok minden áldozat és önfegyelmzés végső haszonélvezője, minden bolygó és félisten Legfelsőbb Ura, valamint az összes élőlény jóakarója és jótevője, az megszabadul az anyagi szenvedésektől, és eléri a békét.”] De mi nem fogadjuk el ezt, hanem megszavazunk egy csomó áltulajdonost, hamis barátot és hamis élvezőt, akik aztán jól összevesznek egymással. Ma ez a helyzet a világban. Ha megfelelő oktatás állna rendelkezésre, és az emberek elfogadnák ezt a

tudást, azonnal megvalósulna a béke (*sāntim r̥cchati*). Ez az igazi tudás, ha pedig valaki e szerint az elv szerint él, akkor becsületes. Nem állítja azt semmiről sem, hogy az az övé. Mindent tud: „Ez Kṛṣṇaé, következőképp mindent Kṛṣṇa szolgálatában kell felhasználni.” Ezt jelenti a becsületesség. Ha ez a ceruza az enyém, az illem úgy diktálja A tanítványaim néha megkérdik: „Használhatom ezt a ceruzát?” „Igen, használj nyugodtan.” Ugyanígy, ha tudom, hogy minden Kṛṣṇaé, semmit sem fogok az Ő beleegyezése nélkül használni. Ez a becsületesség. És ez a tudás. Aki ezt nem tudja, az tudatlan; az ostoba. Az ostoba pedig bűnözni fog. Minden bűnöző ostoba. Az emberek tudatlanságból szegik meg a törvényt. Az együgyűség tehát nem ad boldogságot, de oktalanság bölcsnek lenni ott, ahol a tudatlanság boldogság. Ez a nehéz a dologban. Az egész világ a tudatlanságot élvezi. Ha pedig a Kṛṣṇa-tudatról beszélsz nekik, nem sokra értékelik. Ha azt mondom nekik: „Kṛṣṇa a tulajdonos, és nem te”, nem lesznek elragadtatva tőle. [*Nevetés.*] Magad is láthatod a tudatlanság boldogság. Tehát ostobaság a részemről, hogy kimondom az igazságot. Oktalanság bölcsnek lenni ott, ahol a tudatlanság boldogság. Mi mégis vállaljuk azt a kockázatot, hogy esetleg megsértjük az embereket, és azt fogják gondolni, hogy bolondok vagyunk. Ha azt mondom egy gazdag embernek: „Nem te vagy a tulajdonos, hanem Kṛṣṇa, éppen ezért ami pénzed csak van, költsd Kṛṣṇára”, mérges lesz.

*upadeśo hi mūrkhānām
prakopāya na sāntaye*

„Ha egy gazembert próbálsz oktatni, csak felmérgezed.” Ezért inkább koldusként megyünk oda hozzá: „Drága uram, ön nagyon kedves ember. *Sannyāsī* koldus vagyok, és szeretnék felépíteni egy templomot. Tudna erre áldozni valamennyi pénzt?” Ő erre azt fogja gondolni: „Na nézd csak, itt egy koldus. Adjunk neki egy kis pénzt.” [*Nevetés.*] De ha azt mondom: „Drága uram, önnek dollármilliók állnak a rendelkezésére. Ez mind Kṛṣṇa pénze. Én Kṛṣṇa szolgája vagyok, adja ide nekem”, ó, hát akkor [*Mindenki nevet.*] Nem lesz elragadtatva. De ha koldusként megyek hozzá, fog adni valamit. Ha pedig a szemébe mondom az igazságot, nem fog adni egy árva garast sem. [*Nevetés.*] Koldusként győzzük meg őket. Nem vagyunk koldusok, Kṛṣṇa szolgálói vagyunk. Mi nem akarunk senkitől semmit, mert tudjuk, hogy Kṛṣṇa mindenről gondoskodni fog.

Bob: Ó

Śrīla Prabhupāda: Ezt jelenti a tudás. Például amikor egy gyerek elvesz valami fontosat, valami értékeset, hízelegniük kell neki: „Hogy te milyen aranyos kisgyerek vagy! Tessék, itt van ez a cukorka, én pedig kérem szépen azt a papírt! Hiszen az egy semmiség: csak egy darab papír.” Ő erre beleegyeznek: „Jól van, tessék. Milyen szép!” Két pajszás cukorka finom és édes. Rá vagyunk kényszerítve, hogy ezt tegyük. Miért? Mert az emberek a pokolra jutnak, ha elveszik Kṛṣṇa pénzét. Valamilyen úton-módon el kell kérni tőlük valamennyi pénzt, és le kell őket foglalni a Kṛṣṇa-tudat mozgalmában.

Bob: És akkor nem kerülnek a pokolra?

Śrīla Prabhupāda: Nem. Megmentjük őket attól, hogy a pokolra kerüljenek, mivel számítani fog, hogy Kṛṣṇára is költöttek egy keveset: „O, ez az ember adott egy garast!” Ezt *ajñāta-sukṛtīnek* [nem tudatosan végrehajtott lelki cselekedetnek] hívják. Ezek az emberek nagyon helytelenül gondolkodnak, s a szentek csak azért tevékenykednek, hogy felvilágosítsák őket valamelyest. Hogy esélyt adjanak nekik, esélyt arra, hogy szolgálhassák Kṛṣṇát. Ez a szentek feladata.

Bob: Kérem?

Śrīla Prabhupāda: Ez a szent feladata. De ha pénzt fogad el másoktól, és azt a saját érzelmi kielégítésére fordítja, pokolra jut. Akkor vége. Az ilyen ember csaló, bűnöző. Az ember nem fogadhat el egy fillért sem másoktól azért, hogy aztán azt a saját élvezetére költse.

Bob: Olyan ismerősökre gondolok, akik nem Kṛṣṇa-tudatúak.

Śrīla Prabhupāda: Kṛṣṇa azt jelenti, hogy Isten.

Bob: Ők csak egy kicsit vannak Isten-tudatban, de abban az értelemben becsületesek, hogy semmit nem vesznek el másoktól. És próbálnak becsületesek lenni másokkal szemben. Ezek

Śrīla Prabhupāda: Lehet, hogy a másik embertől nem vesz el semmit, de Istentől igen.

Bob: Akkor az ilyen emberek csak félig jók?

Śrīla Prabhupāda: Egyáltalán nem jók. Ha nem tanulja meg azt az elvet, hogy Isten a

tulajdonos Másoktól? Mit értesz „mások” alatt?

Bob: Olyan embereket, akik nélkülöznek, szegények, nincs pénzük, éheznek, de
Śrīla Prabhupāda: Pénzre mindenkinek szüksége van. Mindenkinek kell a pénz. Ki az, aki ne lenne szegény? Itt ül egy csomó úriember. Kinek ne lenne szüksége pénzre vagy ennivalóra? Neked is szükséged van pénzre. Hogy tudod akkor megkülönböztetni a szegényt a gazdától? Mindenkinek szüksége van rá. Ha te ezt így határozod meg. Ha szerinted szegény az, akinek pénzre és ennivalóra van szüksége, hát akkor mindenkinek szüksége van pénzre és ennivalóra. Tehát mindenki szegény.

Bob: Jó, de szóval Olyan emberekre gondoltam, akik viszonylag szegények.

Śrīla Prabhupāda: Viszonylag, viszonylag, talán. Mondjuk te éhesebb vagy, mint én. Ez nem jelenti azt, hogy nem vagy éhes, vagy hogy én nem vagyok éhes. Most nem vagyok éhes. Ez nem jelenti azt, hogy máskor sem vagyok éhes, vagy hogy egyáltalán nem szoktam éhes lenni. Jelen pillanatban talán nem vagy éhes. De holnap az lehetsz.

Bob: Amire én gondolok hogy valahogy ezek az emberek. Lehet, hogy körülöttük mindenki lop, de ők akkor is tartják magukat az elveikhez, és nem lopnak. Ezek az emberek valahogy megérdemelnék, hogy valami jó történjen velük.

Śrīla Prabhupāda: De az az ember, aki azt gondolja magáról, hogy ő nem lop, szintén tolvaj, mivel nincs tisztában azzal, hogy minden Kṛṣṇáé. Tehát bármit is fogad el, az lopás.

Bob: De az ilyen az kisebb tolvaj?

Śrīla Prabhupāda: Előfordulhat, hogy nem tudod, hogy ez a gyapjúkendő az enyém, de ha elviszed, az még ugyanúgy lopás, nem?

Bob: De ha tudom, hogy az öné, és mégis elviszem, talán nagyobb tolvaj vagyok, mintha nem tudom, kié, és úgy viszem el. Gondolhatom azt is, hogy senkié, és csak úgy elviszem.

Śrīla Prabhupāda: Ez is lopás. Mert biztos, hogy valakié, te pedig az ő engedélye nélkül viszed el. Lehet, hogy nem tudod egész pontosan, hogy kié, de azt tudod, hogy biztosan van gazdája. Ez a tudás. Az utcán sokszor láthatunk értékes dolgokat, amiket valaki ott hagyott—állami tulajdonú útjavító gépeket, elektromos gépeket. Valaki gondolhatja erre azt, hogy „milyen jó, hogy itt hevernek ezek a dolgok, gyorsan elviszem őket.” Ez talán nem lopás?

Bob: De igen, az.

Śrīla Prabhupāda: Igen. Nem tudja, hogy az egész állami tulajdon, és elviszi. Ez lopás. Amikor pedig elkapják és letartóztatják, megbüntetik. Ugyanígy, bármit is gyűjts össze mondjuk, hogy iszol egy pohár vizet a folyóból. Tiéd a folyó?

Bob: Nem.

Śrīla Prabhupāda: Hát akkor? Ez lopás. Nem te teremtetted a folyót. Nem tudod, ki a tulajdonosa. Következésképp nem a te tulajdonod. Tehát ha csak egy pohár vizet is iszol anélkül, hogy tudnád, kié lenne, tolvaj vagy. Lehet, hogy azt hiszed, becsületes vagy, valójában azonban tolvaj vagy. Emlékezned kell Kṛṣṇára. „O, Kṛṣṇa, ez a Te teremtésed, kérlek hát, kegyesen engedd meg, hogy igyak.” Ez a becsületesség. A *bhakta* ezért mindig Kṛṣṇára gondol. Bármit csináljon is: „Ez Kṛṣṇáé.” Ezt jelenti a becsületesség. Kṛṣṇa-tudat nélkül mindenki csak tolvaj, szélhámos, rabló, gazember. Így jellemezhetjük őket. A végkövetkeztetés tehát az, hogy aki nem tudja, hogy kicsoda Kṛṣṇa, annak nincsenek jó tulajdonságai. Sem nem becsületes, sem nem okos. Következésképp harmadosztályú ember. Nem így van? Mit gondolsz, Girirāja?

Girirāja [egy tanítvány]: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Ez nem dogmatizmus. Ez tény. [Eltelik egy kis idő.] Akkor hát, megértetted, hogy mit jelent a tudás és mit a becsületesség?

Bob: Hát Bizonyos szempontból. Bizonyos szempontból igen.

Śrīla Prabhupāda: Miért, van más szempont is? [Bob elneveti magát.] Van más szempont is? Cáfold meg, ha tudod! [Bob megint elneveti magát, és Śrīla Prabhupāda is.] Van más szempont is, Girirāja?

Girirāja: Nincs.

Śrīla Prabhupāda: Van más alternatíva? Mi soha nem mondunk semmi olyat, amit meg lehetne cáfolni. Ez a tapasztalatunk. Sőt, inkább mi hívunk ki vitára másokat: „Kinek van kérdése?” Mindaddig Kṛṣṇa megvédett minket. Nagy-nagy találkozók, nagy-nagy országokban az előadás után mindig megkérdem: „Van valakinek kérdése?”

Bob: Nekem most van egy.

Śrīla Prabhupāda: Londonban tartottunk hány napig is tartottunk előadásokat abban a hogy is hívják? Conway Hallban?

Egy bhakta: Tizenkét napig, a Conway Hallban.
 Śrīla Prabhupāda: A Conway Hallban.
 Egy bhakta: Tizenkét napig.
 Śrīla Prabhupāda: Igen. És minden előadás után megkérdeztem: „Van valakinek kérdése?”
 Bob: Sok kérdést kapott?
 Śrīla Prabhupāda: Ó, hogyne. Sok ostoba kérdést. [*Mindenki nevet.*]
 Bob: Hadd kérdezzek még egy utolsó kérdést. Ki számít ostobának?
 Śrīla Prabhupāda: Akinek nincs tudása, azt ostobának kell tekinteni.
 Egy indiai úr: Prabhupāda, volna egy személyes kérdésem. Feltehetem?
 Śrīla Prabhupāda: Tessék.
 Indiai úr: Nem sokkal ezelőtt rendeztek Kalkuttában egy különleges hetet -az volt a címe, hogy „Az állatokkal szembeni erőszak elleni hét”.
 Śrīla Prabhupāda: Hmm. [*Kurtán felnevet.*] Ez egy másfajta ostobaság. Az erőszak megakadályozását reklámozzák, közben pedig vágóhidak ezreit működtetik. Ez is egyfajta ostobaság.
 Indiai úr: Én csak azt akartam kérdezni
 Śrīla Prabhupāda: Kérdezni Mielőtt feltennéd a kérdést, én már megadom rá a választ. [*Mindenki nevet.*] Ez is az ostobaság egyik fajtája. Rendszeresen kegyetlenek az állatokkal, és alapítanak egy társaságot
 Bob: Ez talán egy
 Śrīla Prabhupāda: Mondjuk egy tolvajbandának van egy hirdetőtáblája: „Becsületes emberek társasága”. Az ember néha lát ilyen hirdetőtáblákat.
 Śyāmasundara: A főbélőnket San Franciscóban Goodmannek hívták.
 Śrīla Prabhupāda: Az a filozófiájuk, hogy ha nem etetik megfelelően az állatokat, az kegyetlenség. Ezért ahelyett, hogy hagynák éhezni, inkább megölik őket. Ez az elméletük. Nem igaz?
 Bob: De.
 Śrīla Prabhupāda: Azt mondják, hogy jobb megölni, mint szenvedni hagyni. Ez az elmélet a kommunista országokban is felütötte a fejét. Az öregember — a nagyapa — szenved, tehát jobb lesz, ha megöljük. Ott pedig Afrikában pedig van egy olyan réteg, amelyik ünnepet csinál abból, hogy megölik a dédnagyapjukat. Ugye? Igen.
 Śyāmasundara: Megezik őket?
 Śrīla Prabhupāda: Igen. [*Syāmasundara nevet.*] Igen?
 Egy bhakta: Van egy nagybátyám és egy nagynéném. A hadseregnél dolgoznak, és amikor a tengerentúlra utaztak, nem tudták magukkal vinni a kutyájukat. Úgy gondolták, a szegény kutyának csak megszakadna a szíve, hogy nem lehet velük, ezért inkább elaltatták. Megölték.
 Śrīla Prabhupāda: Egyszer Gandhi is megölt egy borjat vagy egy tehenet. Annyira szenvedett, hogy Gandhi megparancsolta, inkább öljék meg.
 Girirāja: Tegnap említetted, hogy a lelki tanítómesternek időnként szenvednie kell a tanítványai bűnös tettei miatt. Mit értettél bűnös tettek alatt?
 Śrīla Prabhupāda: Bűnös tett azt jelenti, hogy megígérted, hogy nem szeged meg a szabályokat. Ha megszeged őket, az bűn. Ott az ígéret. Nagyon egyszerű: ha megszeged az ígéreted és mindenféle csúnya dolgot művelsz, bűnt követsz el. Nem?
 Girirāja: De. [*Szünet.*] Vannak olyan dolgok is, amiket pedig meg kellene tennünk, mert utasítást kaptunk rá
 Śrīla Prabhupāda: Hmm?
 Girirāja: Vannak más dolgok, amiket végre kellene hajtunk, mert utasítást kaptunk rájuk, de hiába próbáljuk, még nem tudjuk tökéletesen végrehajtani őket.
 Śrīla Prabhupāda: Hogy lehet ez? Próbálsz és mégsem tudod? Hogy lehet ez?
 Girirāja: Például a figyelmes *japázás*. Néha próbáljuk, de
 Śrīla Prabhupāda: Ez nem hiba. Tegyük fel, hogy próbálunk végrehajtani valamit. Ha a tapasztalatlanságunk miatt időnként nem sikerül, az még nem hiba. Próbálkozunk. Van a *Bhāgavatamban* egy vers hmm ami arról szól, hogy ha a *bhakta* néha kudarcot vall, mert nincsenek meg a szükséges képességei, Kṛṣṇa megbocsát neki. És a *Bhagavad-gītā* is kijelenti:

*api cet su-durācāro
 bhajate mām ananya-bhāk*

Előfordul, hogy, nem készakarva, hanem a múltbeli rossz szokások a szokás hatalma miatt az ember valami ostobaságot tesz. Ez nem azt jelenti, hogy az illető rossz. Viszont meg kell bánnia, amit tett: „Ezt és ezt tettem.” És a jövőben, amennyire csak lehet, meg kell próbálnia elkerülni. De a szokások második természetünkké válnak. Néha, bár megteszünk minden tőlünk telhetőt, *māyā* annyira erős, hogy törbe csal. Ez megbocsátható. Kṛṣṇa megbocsátja. Azoknak viszont, akik valamit készakarva követnek el, nincs bocsánat. Ha amiatt, mert *bhakta* vagyok, azt gondolom, hogy „mivel úgys *japázom*, elkövethetem ezt a sok ostobaságot, és az egész el lesz törölve” ennél nagyobb sértés nincs.

NYOLCADIK FEJEZET

Fejlődés a Kṛṣṇa-tudatban

(levélváltás)

Springfield, New Jersey
1972. június 12.

Kedves Prabhupāda!

Alázatos hódolatomat ajánlom.

Az utóbbi időben elég sokat találkoztam a New York-i *bhaktákkal*. Remélem, hogy e kedves, emelkedett *bhakták* társaságában tehetek némi előrelépést a Kṛṣṇa-tudatban. A menyasszonyom is elkezdett járni a templomba, és már *japázik* is egy keveset. Egészen addig semmit nem tudott a Kṛṣṇa-tudatról, amíg nem írtam neki róla Indiából. Atreya Rsi volt olyan kedves és meghívott bennünket a lakásába, hogy láthassuk, milyen is az ideális családi élet. Április végén Bombaybe utaztam, hogy felmondjak a Békehadtestnél. Olyan szerencsém volt, hogy egy enyhébb betegség miatt két hétig Bombayben kellett maradnom, s így ezt az időt a juhui emelkedett és kedves *bhakták* társaságában tölthettem. Sajnos ön éppen öt nappal korábban utazott el onnan.

Nagyon keveset értek még, de hiszek a Kṛṣṇa-tudat folyamatában, és remélem, hogy idővel egyre többet sikerül majd elsajátítanom belőle.

Nagyon várom Atreya Rsi leírását a Los Angeles-i templomról, és remélem, hogy személyesen is hallhatom majd önt New Yorkban.

Köszönöm, hogy olyan kedves volt egy ilyen fölöttébb érdemtelen fiúhoz.

Őszinte tisztelettel:

Bob Cohen

A. C. Bhaktivedanta Swami
ISKCON Los Angeles

1972. június 16.
Bob Cohennek
Springfield, New Jersey

Kedves fiam, Bob!

Kérlek, fogadd áldásaimat. Nagyon köszönöm 1972. június 12-i leveledet. Nagy örömmel töltöttek el a benne kifejezett érzelmek. Örömmel hallok, hogy tartod velünk a kapcsolatot. Tudom, hogy derék és okos fiú vagy, s amellett udvarias is, ezért egészen biztos vagyok benne, hogy Kṛṣṇa hamar meg fog adni minden áldást, és magad is tapasztalni fogod, hogy teljes elégedettség tölt el a Kṛṣṇa-tudatban. Az ember akkor tud fejlődni a Kṛṣṇa-tudatban, ha önként feladja az anyagi természet, azaz *māyā* iránti ragaszkodását. Az ilyen lemondást *tapasyának* hívják. Az emberek általában nem nagyon lelkesednek a lemondásért, ha csak nincs rá nyomós okuk; ezért minden tudományosan és filozofikusan gondolkodó embernek—amilyen jómagad is vagy először azt kell tisztán látnia, hogy mi is a transzcendentális tudás. A tudásból automatikusan következik a *tapasya*, s akkor fejlődhetsz a lelki életben. A tudás megszerzése tehát az első teendő mindenki számára, aki szeretné elérni az élet tökéletességét. Ezért azt tanácsolom, hogy ha lehetséges, naponta olvasd a könyveinket, és próbáld minél több szemszögből megérteni a tartalmukat úgy, hogy olvasmányélményeidet rendszeresen megbeszéljed a New York-i templom *bhaktáival*. Ily módon egyre erősebb lesz a meggyőződésed, s őszinteségednek és odaadó szolgálatodnak köszönhetően fejlődni fogsz.

Igen, ha van némi hited bennem és a Kṛṣṇa-tudat folyamatában, az az első és egyetlen követelmény a valódi bölcsesség megszerzéséhez. Ha van hit, a megértés magától jönni fog. Ahogy pedig egyre több mindent értesz meg, úgy fogsz egyre jobban megundorodni az illuzórikus energia varázsától. És amikor majd önként elszakítod az anyagi világhoz fűző kötelékeidet, az előrehaladás garantált lesz.

Ha jól tudom, éppen most gépelik be a mājāpuri beszélgetéseinkről készült magnófelvételek anyagát, amit könyv alakban is meg akarunk jelentetni. A címe az lesz, hogy „Tökéletes kérdések, tökéletes válaszok”. Amint kinyomtatjuk, küldök belőle egy példányt. A közeljövőben a londoni Rāthā-yātra fesztiválra menet megállok két-három napra New Yorkban. Még nem tudom pontosan, mikor érkezem, de valamikor július elején. Bali Mardanától folyamatosan érdeklődhetsz az érkezés dátumával kapcsolatban, és nagyon boldog leszek, ha ismét találkozunk New Yorkban. Majd megint beszélgethetünk, ha lesznek kérdéseid.

Remélem, levelem jó egészségben és jó hangulatban talált.

Örök jóakaród:

A. C. Bhaktivedanta Swami

KILENCEDIK FEJEZET

Döntés a jövőről New York

1972. július 4.

Bob: Megkaptam a nagyon kedves levelét.

Srila Prabhupāda: Ó.

Bob: Körülbelül egy hete.

Srila Prabhupāda: Te nagyon értelmes fiú vagy. Próbáld megérteni ezt a filozófiát. Ez nagyon fontos. Az emberek annyi energiát elfecsérelnek az érzékkielégítésre. Fogalmuk sincs arról, mi fog történni velük a következő életükben. Következő élet márpedig van, csak az ostoba emberek nem tudnak róla. Ez az élet előkészület a következőre. Ez az, amit nem tudnak. A modern oktatás és az egyetemek teljes sötétségben vannak ezzel az egyszerű tudománnyal kapcsolatban. Minden pillanatban változtatjuk a testünket. Ez orvosi tény. Miután elhagytuk ezt a testet, el kell fogadnunk helyette egy másikat. Hogyan fogjuk felvenni azt a másik testet? Milyen test lesz? Pedig ezt is lehet tudni. Ha

például valaki tanul, akkor biztosak lehetünk benne, hogy ha leteszi a vizsgáit, mérnök vagy orvos lesz belőle. Ugyanígy, a jelenlegi életünkben is arra készülünk fel, hogy mik leszünk a következő életünkben.

Barbara [*Bob felesége*]: Módunkban áll eldönteni, hogy mi szeretnénk lenni a következő életünkben?

Śrīla Prabhupāda: Igen, módunkban áll. Mi például eldöntöttük, hogy a következő életünkben visszamegyünk Kṛṣṇához. Mi ezt a döntést hoztuk -hazamegyünk, vissza Istenhez. Tegyük fel, hogy szeretnél tanulni. Miután eldöntöted, hogy mérnök vagy orvos akarsz lenni, e célkitűzést szem előtt tartva felkészülsz, és megfelelő tanulmányokat folytatsz. Ugyanígy azt is eldöntheted, hogy mit akarsz csinálni a következő életedben. Ha nem döntöd el, majd az anyagi természet eldönti helyetted.

Barbara: Lehet, hogy előző életemben Kṛṣṇa-tudatos voltam?

Śrīla Prabhupāda: Ez nem számít. Most mindenestre lehetsz az. Használd ki a lehetőséget, amit ez a Kṛṣṇa-tudatos mozzalom jelent.

Egy bhakta: Arra kíváncsi, lehetséges-e, hogy előző életében Kṛṣṇa *bhaktája* volt, és most újra visszajött.

Śrīla Prabhupāda: Ha valaki Kṛṣṇa tökéletes *bhaktája*, többé nem tér vissza. Ha azonban van egy kis hiányosság, előfordulhat, hogy visszajön. De még ebben az esetben is egy jó családban születik meg. *Śucinām śrīmatām gehe yoga-bhraṣṭo 'bhijāyate.* [„A sikertelen *yogī* vallásos vagy gazdag, előkelő családban fog újra megszületni.”] Emberi értelemmel lehet a jövőről dönteni. Ez az emberi értelem adta lehetőség. Az állatok nem tudnak dönteni. Nekünk van megkülönböztető képességünk. Ha ezt teszem, az a hasznomra válik. Ha azt teszem, az nem válik a hasznomra. Ez benne van az emberi életben, megfelelően kell tehát élnünk vele. Tudnod kell, hogy mi az élet célja, és ennek megfelelő döntést hoznod. Ezt jelenti az emberi civilizáció

Barbara: Ön már látta valaha Kṛṣṇát?

Śrīla Prabhupāda: Igen.

Barbara: Tényleg?

Śrīla Prabhupāda: Naponta. Minden pillanatban.

Barbara: De ugye nem az anyagi testben?

Śrīla Prabhupāda: Neki nincs anyagi teste.

Barbara: De itt a templomban vannak Kṛṣṇát ábrázoló képek

Śrīla Prabhupāda: Az nem anyagi test. Anyagnak látod, mert anyagi szemmel nézed. Mivel anyagi szemed van, nem láthatod a lelki formát. Ezért Ő kegyesen látszólag anyagi testben jelenik meg, hogy láthasd. Kegyesen alkalmazkodott a látásodhoz, ez azonban még nem jelenti azt, hogy anyagi teste lenne. Tegyük fel, hogy az Egyesült Államok elnöke kedvesen ellátogat a házádba. Ez nem jelenti azt, hogy az ő helyzete és a te helyzetted ugyanolyan lenne. Csak kedvesség a részéről, hogy eljön. Szeretetből eljöhet az otthonodba, de ez nem azt jelenti, hogy ugyanazon a szinten vagytok. Ugyanígy, mivel mi jelenlegi szemünkkel nem láthatjuk Kṛṣṇát, Kṛṣṇa megjelenik előttünk e festmények és faszobrok formájában, mert minden Kṛṣṇa.

Barbara: Ha meghalunk, mi történik a lelkünkkel?

Śrīla Prabhupāda: Kapsz egy másik testet.

Barbara: Azonnal?

Śrīla Prabhupāda: Igen. Ugyanúgy, mint amikor új lakásba költözöl: először rendbehozod az új lakást, és csak azután hagyod el a régit és költözöl az újba.

Barbara: Akkor tehát tudjuk, hogy milyen típusú testet fogunk kapni?

Śrīla Prabhupāda: Igen, feltéve, ha megvannak az ehhez szükséges képességeink. Máskülönben a természet fog gondoskodni róla. Akik tudják - azok tudják, hogy mi vár rájuk. Azoknak pedig, akik nem tudják, a természet mindent elrendez. Ha nem tudod, az azt jelenti, hogy nem készítetted elő az életedet, és akkor a halál pillanatában meglévő mentalitásod fog véletlenszerűen kijelölni egy új testet, amiről azután a természet gondoskodik.

Barbara: És a japázás? A japázás mire jó?

Śrīla Prabhupāda: Azt ezek a fiúk [*a bhakták*] is meg tudják mondani. Majd ők elmagyarázzák.

Bob: Ha Kṛṣṇa irányít mindent, hogyan irányítja azokat, akik nem *bhakták*?

Śrīla Prabhupāda: *Māyān* keresztül. Ugyanúgy, ahogy a kormány irányít mindent. A birodalmat a király miniszterei irányítják.

Bob: És hogy irányítja Kṛṣṇa a *bhaktákat*?

Srila Prabhupāda: Ugyanúgy, ahogy te irányítod azokat, akiket szeretsz. Ha például van egy gyereked, akit szeretsz, akkor az ő érdekében irányítod. Ha bele akar nyúlni a tűzbe, nyomban rászólsz: „Ne csináld, drága gyerekem, ne nyúlj a tűzbe!” Egy Kṛṣṇa-tudatos ember, egy *bhakta* tehát sohasem téved el, mert Kṛṣṇa vezet, míg azok, akik nem Kṛṣṇa-tudatosak, *māyā* gondjaira vannak bízva, *māyā* pedig megteszi, amit kell, ahogy azt tapasztalhattad is.

Bob: A születésünkkor már előre meg van határozva a halálunk időpontja?

Srila Prabhupāda: Tessék?

Bob: A halálom pillanata, és mások halálának a pillanata, előre el van döntve, mielőtt még megszületnénk? Amikor megszületek, előre meg van határozva az életem hossza?

Srila Prabhupāda: Igen.

Egy *bhakta*: És ezt nem tudja az ember megváltoztatni?

Srila Prabhupāda: Nem, nem tudja megváltoztatni, de Kṛṣṇa igen.

Bhakta: Az is előre meg van határozva, hogy mondjuk öngyilkos lesz?

Srila Prabhupāda: Nem, az nincs előre meghatározva. Ezt az ember megteheti, mert van némi függetlensége. Öngyilkosságot elkövetni nem természetes dolog: ez a természet ellen való. De mivel bizonyos mértékig függetlenek vagyunk, dönthetünk a természetes és a természetellenes között. A fogoly sem távozhat természetes módon a börtönből, de valami úton-módon, csellel megszervezheti, hogy át tudjon mászni a falon és elszökjön. Ebben az esetben újabb büntetés vár rá. Természetes úton a fogoly nem hagyhatja el a börtönt, ha pedig valahogy sikerül megszöknie, azzal újabb bünt követ el. Megint letartóztatják, és meghosszabbítják a szabadságvesztése idejét, vagy más módon büntetik meg. Tehát természetes eszközökkel nem tudjuk áthágni a sorsot. Ha mégis megteesszük, szenvedni fogunk. Kṛṣṇa azonban megváltoztathatja a sorsunkat, ha Kṛṣṇa-tudatosak vagyunk. Mi ezt nem tehetjük meg, de Ő igen. Kṛṣṇa kijelenti: *aham tvām sarva-pāpebhyo mokṣayiṣyāmi*: „Meg foglak védeni.” A változás az én védelmem érdekében történik.

Két állapot van: a nem-*bhaktáé* és a *bhaktáé*. Aki nem *bhakta*, azt az anyagi természet irányítja, aki pedig *bhakta*, az Kṛṣṇa közvetlen irányítása alatt áll. Egy magas beosztású embernek, mondjuk egy nagyvállalat vezérigazgatójának az irodájában sok alkalmazott dolgozik, a különböző osztályvezetők irányítása alatt. Ugyanaz az ember tehát, aki a vállalatnál közvetlenül irányít, otthon, a családjában közvetlenül irányítja a gyerekeit. De mindkét esetben ő az irányító. Ugyanúgy Isten is mindig irányító. Ha az ember *bhakta* lesz, Isten irányítja, ha pedig nem *bhakta*, akkor Isten ügynöke, *māyā*. De mindenképpen irányítás alatt áll. Például Amerika minden állampolgárát a kormány irányítja. Ha rendesen viselkedik, a polgári részleg irányítja, ha nem, akkor a bűnügyi. De nem mondhatja azt, hogy „engem nem irányít senki”. Ez nem lehetséges. Mindenki irányítás alatt áll. Ha valaki azt állítja, hogy őt nem irányítják, az nem beszámítható, az örült. Mindenkit irányítanak. Isten vagy közvetlenül, vagy az ügynökségén, *māyā*n keresztül irányít. Ha *māyā* irányít, kárba vész az életed: itt maradsz az anyagi létben, születésről születésre, és egyik testet cseréled a másik után. Ha azonban Isten irányítását választod, akkor ez után a test után hazatérsz, vissza Istenhez. Akkor az életed sikeres lesz. De nem létezhetsz anélkül, hogy valaki irányítana; ez nem lehetséges. Aki ezt megérti, az valóban intelligens. Ezt a *Bhagavad-gītā* is kijelenti: *bahūnām janmanām ante jñānavān mām prapadyate* [Bg. 7.19]: „Sok-sok életnyi utazás és spekulálás után az ember átadja magát Nekem.” *Vāsudevaḥ sarvaṁ iti*: „Kṛṣṇa, minden Te vagy. Eljöttem hát, kérek, fogadj el. Most már teljesen átadtam magam Neked, Te vagy az, aki irányítasz. Irányítás alatt állok. Oly sokáig irányítottak ezek a gazemberek, s az egésznek nem volt semmi haszna. Az érzéseim irányítottak. Az érzések irányítása alatt szolgáltam az úgynevezett családot, a társadalmat, az országot, a nemzetet, sőt, még a kutyákat is. Semmi nem adott meglepedést. De mostanra megjött a józan eszem: a Te irányításodra bízom magam. Ahelyett, hogy kutyák irányítanak, hadd irányítson Isten!” Ez a Kṛṣṇa-tudat. Ti talán nem láttatok olyat, hogy valakit a kutyája irányít? A kutya megáll az utcán, odavizel vagy odapiszkít, a gazdája meg közben áll és vár. Nem így van? Piszkít és vizel, a gazdája meg közben azt gondolja, hogy ő az úr. Pedig irányítják. Ezt hívják *māyā*nak. A kutya szolgálja lett, mégis azt gondolja magáról, hogy ő az úr.

Anélkül tehát, hogy valaki Kṛṣṇa-tudatos lenne, nem értheti meg ezt. Mi értjük, hogy ezt a gazembert a kutyája irányítja, de ő ettől még azt gondolja magáról, hogy ő az úr. Mi értjük. Neked mi a véleményed? Ugye, hogy a kutyája szolgálja lett?

Bob: Igen.

Śrīla Prabhupāda: Mégis azt gondolja magáról, hogy a kutya gazdája. Egy családos embert a felesége, a gyerekei, a szolgálói stb. irányítanak, mégis azt gondolja magáról, hogy ő az úr. Nixon elnök is azt gondolja, hogy ő az ország ura, pedig őt is irányítják. A nép, a szolgálói bármelyik pillanatban meneszthetik! És akkor majd akcióba lép: „Nagyon jó szolgálatot fogok tenni nektek. Első osztályú szolga leszek.” És akkor az emberek megszavazzák: „Rendben, akkor legyél te az elnök.” És akkor kampányt indít: „Válasszatok újra! Válasszatok újra!” Ez azt jelenti, hogy valójában szolga, de ő mégis azt gondolja magáról, hogy úr. Ez a helyzet. *Māyā*. Akit *māyā* irányít, úrnak hiszi magát, pedig valójában szolga. Egy *bhakta* azonban sohasem hiszi magáról azt, hogy ő lenne az úr; mindig szolgának gondolja magát. Ez a különbség *māyā* és a valóság között. A *bhakta* legalább tisztában van vele, hogy sohasem ő az úr, hanem mindig a szolga. Ha egy szolga azt hiszi magáról, hogy ő az úr, azt illúzióknak hívják. Ha azonban egy szolga azt gondolja magáról, hogy ő egy szolga, az nem illúzió. Ez *mukti*, felszabadulás, mert többé nem hamis gondolatok irányítják. Próbálj meg ezen elgondolkozni. Egy *bhaktát* sohasem hamis gondolatok irányítanak. Tisztában van a helyzetével. *Svarūpena vyavasthitih*. A *mukti*, a felszabadulás azt jelenti, hogy az ember eléri saját eredeti helyzetét. Szolga vagyok. Ha tehát tudom, hogy szolga vagyok, felszabadultam. Ha pedig azt hiszem, hogy úr vagyok, rabságban vagyok. Ez a különbség a feltételekhez kötött élet és a felszabadult élet között.

Ezek a Kṛṣṇa-tudatos *bhakták* tehát úgy gondolkodnak, hogy ők Kṛṣṇa szolgálói, ezért mindannyian felszabadultak. Nem tesznek külön erőfeszítést a felszabadulás érdekében. Már eleve felszabadultak, mert elérték eredeti helyzetüket. Nem hiszik azt tévesen, hogy ők lennének az urak. Körülöttük a többiek mind azt gondolják: „én vagyok az úr”, de ez illúzió. Semmilyen élethelyzetben nem lehetsz úr; mindig szolgának kell maradnod. Ez a helyzeted. Ha valaki abban a tévképzetben él, hogy ő az úr, az élete feltételekhez kötött. Ha pedig az ember önként meghódol a Legfelsőbb Úr előtt, akkor felszabadult. A *bhakta* nem tesz külön erőfeszítést a felszabadulás érdekében. Amint átadja magát Kṛṣṇának vagy Kṛṣṇa képviselőjének, felszabadult.

Bob: Prabhupāda, vannak különböző vallási követők, mint például a „fanatikus Jézus-követők” és mások, akik azt állítják, hogy Jézus személyesen vezeti őket. Lehetséges ez?

Śrīla Prabhupāda: Igen, de ők nem fogadják el a vezetést. Ugyanúgy, ahogy a keresztények sem. Jézus megmondta nekik, hogy „Ne ölj!”, ők mégis ölnek. Hol itt a jézusi vezetés? Az, hogy csak egyszerűen kijelentik, hogy „engem Jézus vezet”, még nem elég. „De én nem törődöm azzal, hogy mit mondott.” Ez az a híres vezetés? Senkit nem vezet Jézus Krisztus. Az állításuk hamis. Nagyon nehéz olyan embert találni, akit tényleg Jézus Krisztus vezetne. Jézus Krisztus parancsai mindenki számára hozzáférhetők, mégsem törődik velük senki. Egyszerűen arra használják Jézust, hogy magára vegye a bűneiket. Ez a filozófiájuk. Elkövetnek mindenféle bűnt, amiért szegény Jézus Krisztus fog felelni. Ez az ő vallásuk. Azt hirdetik, hogy „A mi vallásunk nagyon jó. Az összes bűnös tettünkért Jézus Krisztus fog meghalni.” Ez egy jó vallás? Nincs bennük semmi együttérzés Jézus Krisztus iránt. Ő meghalt a bűneinkért. Akkor minek kövessünk el újabb bűnöket? Egy ilyen kiváló életet feláldozott a bűneinkért, ezért nekünk el kellene fogadnunk az ő irányítását. Ha azonban ezt másként fogjuk fel - „Csak kövessük el nyugodtan az újabb bűnöket, Jézus Krisztus majd garantáltan mindet eltörli; csak elmegyek a templomba és meggyónok, s aztán amikor kijövök a gyóntatószékből, kezdem előlről az ostobaságaimat” -szerinted ez magas szintű értelemre vall?

Bob: Nem.

Śrīla Prabhupāda: Valójában az, akit Jézus Krisztus vezet, valóban eléri a felszabadulást. De nagyon nehéz olyan embert találni, akit tényleg Jézus Krisztus vezet.

Bob: Mi a helyzet a „fanatikus Jézus-követőkkel”, azokkal a fiatalokkal, akik csatlakoztak a Jézus-mozgalomhoz? Rendszeresen olvassák a Bibliát, és megpróbálnak

Śrīla Prabhupāda: De az erőszak ellenkezik a Biblia parancsaival. Hogy lehet, hogy ölnek, ha egyszer a Bibliát követik?

Bob: Ezt én is megkérdeztem egyiküktől, mire az illető azt felelte, hogy a Biblia szerint Jézus is evett húst.

Śrīla Prabhupāda: Az rendben van, ő megehet mindent, mert ő akkora hatalommal rendelkezik. De akkor is megparancsolta, hogy „Ne ölj! Hagyd abba az öldöklést!” Ő

hatalmas, akár az egész világot is megeheti. De te nem hasonlíthatod magad Jézus Krisztushoz. Nem utánozhatod Jézus Krisztust; engedelmeskedned kell a parancsának. Akkor tényleg elmondhatod magadról, hogy Jézus vezet. Ezt jelenti a valódi engedelmesség. Ezt a *Bhāgavata* is szépen elmagyarázza. Aki *īśvara*, aki fel van hatalmazva, bármit megeheti, de mi nem utánozhatjuk őt. Azt állítod, hogy Jézus Krisztus evett húst. De azt már nem tudod, hogy milyen körülmények között evett húst. Ő maga húst evett, másoknak mégis azt parancsolta, hogy ne öljenek. Azt hiszed, Jézus Krisztus ellentmondott saját magának?

Bob: Nem.

Śrīla Prabhupāda: Ki van zárva, hogy ellentmondott volna saját magának. Ha tényleg hiszel benne, tudod, hogy ilyesmi nem fordulhatott elő. Miért evett akkor húst? Ő tudja, engem azonban megkért rá, hogy ne öljek. Tehát be kell tartanom. Ez a valódi rendszer. Te nem vagy Jézus Krisztus, ezért nem utánozhatod őt. Ő feláldozta az életét Istenért. Ezt vajon utána tudod csinálni? Akkor hát, miért akarod utánozni Jézus Krisztust? Csak abban utánozod, hogy húst eszel. Miért nem inkább abban, hogy te is feláldozod az életedet az Isten-tudat terjesztéséért? Mi erről a véleményed? Igen, amikor prédikálsz, elmondhatod, amit gondolsz. Ezek nevükben ugyan keresztények, de valójában mit tesznek Istenért? Gondolj csak bele: a nap felszárítja a vizeletet. Te meg tudod inni a vizeletet? Ha utánozni akarod a napot -, „Ó, a nap felszárítja a vizeletet. Én is vizeletet fogok inni” -meg tudod ezt csinálni? Jézus Krisztus hatalmas, ő bármit meg tud tenni, de mi nem utánozhatjuk. Egyszerűen követnünk kell a parancsait. Ez az igazi kereszténység. Nem utánozhatunk egy nagy hatalmú embert. Ez helytelen. A védikus szentírásainkban szerepel, hogy volt egy méreg-óceán, és az emberek nem tudták, mihez kezdjenek vele. Akkor az Úr Śiva beleegyezett, hogy majd ő megissza. Kiitta az egész méreg-óceánt, és ott tartotta a torkában. Te tudsz mérget inni? No nem egy egész óceányit, csak egyetlen csészével. Hogyan utánozhatnánk akkor az Úr Śivát? Az Úr Śiva soha nem parancsolta azt, hogy igyunk mérget. Neked tehát a parancsnak kell engedelmeskedned, nem pedig utánoznod. Ezek az LSD-s meg marihuánás fiatalok azzal érvelnek, hogy az Úr Śiva is szívott *gañjāt*. De az Úr Śiva emellett az egész méreg-óceánt kiitta. Utána tudod csinálni? Az Úr Śiva tanításait meg kell fogadni. Arra tanít bennünket, hogy minden imádat közül az Úr Viṣṇu imádása a legjobb. *Viṣṇor ārādhana m̐ param*. Amikor Pārvatī megkérdezte tőle, hogy melyik imádati módszer a legjobb, azt válaszolta: „A legjobb imádat az Úr Viṣṇu [Kṛṣṇa] imádása.” Nagyon sok félisten létezik, ő mégis a Viṣṇu-imádatot ajánlotta, hogy az a legjobb. A *vaiṣṇavāk* imádása pedig még a Viṣṇu-imádatnál is jobb. *Tadīyānām*—a szolgálói, vagyis azok, akik kapcsolatban állnak Vele. Mi például imádjuk ezt a növényt, a *tulasī*. Nem imádjuk minden növényt, de mivel ez a *tulasī* nagyon bensőséges kapcsolatban áll Kṛṣṇával, Viṣṇuval, imádjuk. Ha valami bensőséges kapcsolatban áll Kṛṣṇával, annak az imádása jobb, mint Viṣṇu imádása.

Bob: Miért?

Śrīla Prabhupāda: Mert ez örömet szerez Kṛṣṇának. Tegyük fel, hogy van egy kutyád, és amikor a barátaid meglátogatnak, megsimogatják [*Śrīla Prabhupāda széles simogató mozdulatokat tesz*]. Örülsz neki. Örülsz neki, és azt gondolod, hogy az illető milyen jó barátod. Látod, hogy gondolkodnak. Sokszor tapasztalhatjuk ezt -jön egy barát, és azt mondja: „Ó, milyen szép a kutyád!” [*Nevetés.*] [*Indiai vendégek lépnek a szobába.*]

Śrīla Prabhupāda: Tessék, vegyenek egy kis *prasādāt*!

[*Śrīla Prabhupāda tovább beszélget a vendégekkel, hol angolul, hol hindiül. Ez az utolsó napja New Yorkban, s csak néhány órája van hátra a londoni gép indulásáig. Bob szerzett egy autót, amivel majd kiviszi Śrīla Prabhupādát a Kennedy Repülőtérre. A bhakták sürgölődnek, kiviszik a csomagokat a kocsihoz, sorba rendezik Śrīla Prabhupāda legújabb fordításának kéziratát és más, indulás előtti szervezési teendőkkel foglalkoznak.*]

Śyāmasundara: Minden készen áll, Śrīla Prabhupāda. A kocsit is csak ránk vár.

Śrīla Prabhupāda: Akkor hát, indulhatunk? Rendben. Hare Kṛṣṇa!

Zárszó

Ő Isteni Kegyelme Śrīla Prabhupāda 1976. július 19-én a tanítványaivá fogadott bennünket. Az avatáskor feleségem a Bhakti-devī dāśī, én pedig a Brahmatīrtha dāśa nevet kaptam. Ahogy visszagondolok arra a napra, megértem, milyen szerencsés voltam, hogy találkozhattam Ő Isteni Kegyelmeivel és istentestvéreimmel a Hare Kṛṣṇa mozgalomban.

Amikor az avatáskor megkaptam a *japa*-láncomat, megfogadtam, hogy követni fogom a szabályozó elveket, és minden nap éneklek Isten neveit. Amikor négy évvel korábban Śrīla Prabhupāda arra biztatott, hogy tartsam be ezeket a szabályokat, akkor azt mondta, hat hónapon belül olyanná válhatok, mint a többi *bhakta*; nem fognak többé vonzani a haszontalan dolgok (*anarthák*), például a moziba vagy az étterembe járás. „Az egész emberi élet arra való, hogy megtisztuljunk” -mondta. Habár nem igazán tudtam, mit jelent a tisztulás, szerettem volna megtisztulni. Indiába is abban a reményben mentem a Békehadtesttel, hogy ott majd egy magasabb szintű tudatosságra teszek szert. Nem tudtam elhinni, hogy az érzékek kielégítése lenne az élet célja, noha engem is gúzsba kötöttek az érzéseim. Később megértettem, hogy a *yoga* éppen azt jelenti, hogy az ember felszabadul az érzékek uralma alól.

Miután visszatértem Amerikába, elkezdtem a geológia szakot az egyetemen, megnősültem, s némiképp belemerültem a családos élet ügyes-bajos dolgaiba. Eközben azonban sokszor eszembe jutottak Śrīla Prabhupādával folytatott beszélgetéseink és az ott elhangzott utasítások. Śrīla Prabhupāda egyik első utasítása az volt, hogy tartsam a kapcsolatot a *bhaktákkal*, s ennek boldogan eleget is tettem. A *bhakták* mások: mivel megértették, hogy az élet célja a Legfelsőbb Úrnak végzett szeretetteljes szolgálat, nem bonyolódnak bele az érzékkielégítés és a hamis ego kisszerű ügyeibe. Mindig nagyon üdítőleg hatott rám, ha elmentem a templomba. A feleségemmel együtt fokozatosan egyre több *bhaktával* kötöttünk barátságot, és szeretnénk volna valamilyen szolgálatot végezni a mozgalomnak. Én „Bhakti-yoga Klubot” szerveztem az egyetemen, a lakásunkban pedig szálláshelyet biztosítottunk az utazó prédikátor-*bhakták* számára.

Ahogy követtük Śrīla Prabhupāda utasításait, még az étkezésünk is megtisztult. Indiában kijelentettem Śrīla Prabhupādának, hogy én nem tudom úgy felajánlani az ételemet, ahogy a *bhakták* teszik, mert nem tudom felfogni, hogy Kṛṣṇa Isten. Ő erre azt felelte, hogy legalább köszönjem meg Istennek az ételt, mielőtt hozzálátnék az evéshez. Így is tettünk, s fokozatosan megérett bennünk az odaadás, és valóban elkezdtük felajánlani az ételünket a Legfelsőbb Úrnak. Micsoda csodálatos érzés is az, ha az ember a Legfelsőbb Úrnak főz! Ez tényleg felszabadított bennünket a nyelv irányítása alól.

Végül készen álltunk arra, hogy teljesen bekapcsolódjunk a templomi életbe. Kṛṣṇa kegye folytán a texasi templom közelében kaptam munkát, és elkezdtem minden nap bejárni a templomi programokra. Ily módon az összes *anartha* eltűnt, ahogy azt Śrīla Prabhupāda előre megjósolta. Olyan volt, mintha súlyos tehertől szabadultunk volna meg. Többé már nem az érzéseink, hanem Isten és az Ő *bhaktái* szolgálói voltunk. Világossá vált előttünk, mennyire értékesek Śrīla Prabhupāda tanításai. Az ember nem arra született, hogy számárként robotoljon és kutya módjára élvezzen. A megtisztulás azt jelenti, hogy az ember egy magasabb tudatszintre kerül.

Habár én is avatást kaptam, továbbra is csodálom istentestvéreimet lelki tudatosságukért, és szeretnék tovább fejlődni. Az avatás valójában csak a kezdet.

Brahmatīrtha dāśa Adhikārī (Bob Cohen)

Houston, Texas
1976. október 16.